

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
PRIRODE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2008.

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 2. te člancima 50. i 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U Republici Hrvatskoj ukupno je zaštićeno 11,94 % kopnenog teritorija (kroz nacionalne parkove, parkove prirode, stroge i posebne rezervate, park-šume, spomenike parkovne arhitekture i značajne krajobrazne). Hrvatska se ističe i velikim bogatstvom biljnih, gljivljih i životinjskih svojiti, minerala, sigovina i fosila, te raznolikošću ekoloških sustava i staništa.

Zaštita pojedinih područja i divljih svojita temeljna je metoda očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti. Zaštićena područja čine okosnicu sveukupne zaštite i ključne čvorove ekološke mreže koji predstavljaju utočišta i spremnike biološke raznolikosti.

U lipnju 2005. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o zaštiti prirode kojim je obavljeno usklađivanje Zakona s međunarodnim ugovorima čija je strana Republika Hrvatska, te s Konvencijom o biološkoj raznolikosti, direktivama, uredbama i protokolima Europske unije.

Međutim, tijekom bilateralnog screeninga Europska komisija preporučila je da se dopune odredbe Zakona koje se odnose na prekogranični promet i trgovinu zaštićenim vrstama divlje faune i flore, a uzimajući u obzir da su doneseni i Zakon o šumama, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Zakon o zaštiti okoliša, Prekršajni zakon i Zakon o koncesijama.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode želi se dodatno uskladiti Zakon s odredbama Uredbe Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području, kao i Direktivom Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore. Također potrebno je uskladiti Zakon s odredbama naknadno donesenih propisa.

Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode uređuju se slijedeća osnovna pitanja:

- uređuje se prijenos nadležnosti za obavljanje poslova zaštite prirode sa ureda državne uprave u županijama, na upravna tijela u županijama, što je značajan doprinos daljnjoj decentralizaciji poslova u području zaštite prirode,

- dodatno se uređuje postupak provedbe ocjene prihvatljivosti zahvata te planova i programa za prirodu,
- utvrđuje se način izrade i donošenja programa zaštite šumskih ekoloških sustava za zaštićena područja u kojima nije dopušteno gospodarsko korištenje prirodnih dobara,
- dodatno se usklađuju odredbe vezane uz zaštitu divljih svojti,
- obveza naknade štete koju prouzroče zaštićene životinje ograničena je na samo one štete koje prouzroči životinja u kategoriji stroge zaštite,
- usklađuju se odredbe o koncesijama sa novim Zakonom o koncesijama,
- potpunije se uređuje prekogranični promet i trgovina zaštićenim divljim svojstama, te utvrđuju sankcije,
- usklađuju se prekršajne odredbe sa materijalno pravnim i postupovnim odredbama, te sa prekršajnim sankcijama Prekršajnog zakona,
- općenito se, uzimajući u obzir dosadašnje iskustvo u provedbi Zakona, poboljšava izričaj radi osiguravanja lakše i bolje provedivosti Zakona.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem predloženog Zakona obaviti će se dodatno usklađivanje Zakona o zaštiti prirode sa Uredbom Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području i Direktivom Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore, kao i tehničko usklađenje odredbi Zakona o zaštiti prirode sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN, 76/07), Zakona o zaštiti okoliša (NN, 110/07), Zakona o šumama (NN, 140/05 i 82/06), Prekršajnog zakona (NN, 107/07), Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN, 107/07), Zakona o koncesijama (NN, 125/08) i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, 33/01, 60/01, 129/05, 109/07 i 125/08).

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. U državnom proračunu, u razdjelu Ministarstva kulture, osigurana su sredstva za zaštitu prirode, iz kojih će se i nadalje osiguravati sredstva za provedbu Zakona o zaštiti prirode, uključujući i ovdje predložene izmjene i dopune.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Obzirom da se radi o Zakonu kojim se usklađuje zakonska regulativa s propisima Europske unije, sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se zakonski prijedlog donese po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05) u članku 7. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. *divlje svojte* biljaka, gljiva i životinja su sve vrste i podvrste koje nisu nastale pod utjecajem čovjeka kao posljedica umjetnog odabiranja (odabir i uzgoj u svrhu dobivanja pasmina udomaćenih životinja i sorti kultiviranih biljaka) ili genetske modifikacije nasljednog materijala tehnikama moderne biotehnologije,“

U točki 7. iza riječi: „biološke raznolikosti“ dodaju se riječi: „koju čine ekološki značajna područja za Republiku Hrvatsku, a uključuju i ekološki značajna područja Europske unije Natura 2000“,

Iza točke 13. dodaje se točka 13.a koja glasi:

„13.a *geološka raznolikost (georaznolikost)* jesu sve vrste stijena, minerala, fosila i reljefni oblici te procesi koji su ih stvarali kroz geološka razdoblja,“

Iza točke 15. dodaju se točke 15.a i 15.b koje glase:

„15.a *krajobraz* znači određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika, kao što su prirodni ili kultivirani predjel kopna ili kopna i mora,

15.b *kompensacijski uvjeti* su mjere koje se određuju radi osiguranja opće povezanosti (koherentnosti) ekološke mreže,“

Iza točke 25. dodaje se točka 25.a koja glasi:

„25.a *plan i program* je svaki plan ili program podložen pripremi i/ili usvajanju na državnoj, područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj razini, ili koji je izvršno tijelo pripremila za donošenje u zakonodavnoj proceduri Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske te koji je uređen zakonom ili provedbenim propisom, uključujući i planove i programe o izmjenama i dopunama tih planova i programa,“

Iza točke 29. dodaje se točka 29.a koja glasi:

„ 29.a *prevladavajući javni interes* je interes u pitanjima zaštite prirode koji iskazuje Država, ili jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave sukladno svojem statutu,“

Iza točke 41. dodaje se točka 41.a koja glasi:

„41.a *trgovina* je prodaja i kupovina, stjecanje u komercijalne svrhe, izlaganje javnosti radi stjecanja dobiti, korištenje u svrhu stjecanja dobiti, držanje radi prodaje, nuđenje na prodaju ili prijevoz radi prodaje, te najam i razmjena zaštićenih divljih svojti.“

Članak 2.

U članku 25. stavku 1. riječi: „a po postupku propisanom za donošenje akta o proglašenju zaštite“ zamjenjuju se riječima: „koja nije potrebna kada se akt o prestanku zaštite donosi zakonom ili uredbom Vlade.“

Članak 3.

U članku 26. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Kada je temeljni fenomen područja koje se stavlja pod zaštitu voda, rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo uz prethodno stručno mišljenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove vodnog gospodarstva.“

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

Članak 4.

U članku 30. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Upisi u Upisnik, promjene i brisanje iz njega objavljuju se u „Narodnim novinama“.“

Članak 5.

Podnaslov iznad članka 35. mijenja se i glasi:

„Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu i zahvati u prirodu“

Članak 35. mijenja se i glasi:

„(1) Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu je postupak kojim se procjenjuje postoji li vjerojatnost da provedba plana, programa ili zahvata u područje ekološke mreže, samog ili s drugim planovima, programima ili zahvatima, može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže s obzirom na njezinu strukturu i funkcionalnost.

(2) Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu ne provodi se ako je plan, program ili zahvat neposredno povezan s upravljanjem područjem ekološke mreže.“

Članak 6.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Za planirani zahvat u područje ekološke mreže, koji sam ili s drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocjenjuje se prihvatljivost za ekološku mrežu sukladno ovom Zakonu.

(2) Za zahvat, za koji je posebnim propisom kojim se uređuje procjena utjecaja zahvata na okoliš propisana obveza procjene utjecaja zahvata na okoliš te za zahvat za koji je potreba procjene utvrđena u postupku ocjene o potrebi procjene, glavna ocjena o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu u odnosu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže obavlja se u okviru obveznog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(3) Za planove i programe čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže obvezno se provodi ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

(4) Za planove i programe, za koje je zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša uređena obveza strateške procjene te za planove i programe za koje je potreba strateške procjene utvrđena u postupku ocjene o potrebi te procjene, glavna ocjena o prihvatljivosti plana i programa za ekološku mrežu u odnosu na ciljeve očuvanja i

cjelovitost područja ekološke mreže obavlja se u okviru obveznog postupka strateške procjene plana i programa.

(5) Sadržaj, rok i način provedbe postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u odnosu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja mreže, kao i način obavješćivanja javnosti, ministar propisuje pravilnikom uz prethodnu suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave za poslove zaštite okoliša i prostornog uređenja.“

Članak 7.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„Postupak ocjene prihvatljivosti za područje ekološke mreže sastoji se od:

- prethodne ocjene prihvatljivosti (u daljnjem tekstu: prethodna ocjena),
- glavne ocjene prihvatljivosti s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti (u daljnjem tekstu: glavna ocjena),
- utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta.“

Članak 8.

Iza članka 37. dodaju se članci 37.a, 37.b, 37.c, 37.d, 37.e, 37.f i 37.g koji glase:

„Članak 37.a

(1) Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za područje ekološke mreže ako je ono ujedno i zaštićeno područje u kategoriji nacionalnog parka, parka prirode, posebnog rezervata, spomenika prirode te za zahvate koji se provode na području dviju ili više županija, odnosno Grada Zagreba i županije, kao i za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornog uređenja, zaštite okoliša i graditeljstva provodi postupak procjene utjecaja na okoliš i postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu.

(2) Upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba nadležno za poslove zaštite prirode (u daljnjem tekstu: upravno tijelo) na čijem teritoriju se nalazi područje ekološke mreže, provodi prethodnu ocjenu za područje ekološke mreže koja obuhvaća zaštićeno područje u kategoriji regionalnog parka, značajnog krajobraza, park-šume i spomenika parkovne arhitekture, kao i za zahvate na području koje nije posebno zaštićeno i za koje upravno tijelo županije provodi postupak procjene utjecaja na okoliš i postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu. U postupku prethodne ocjene upravno tijelo dužno je zatražiti prethodno mišljenje Zavoda.

(3) Ako se u postupku prethodne ocjene iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da planirani zahvat nema značajan utjecaj na područje ekološke mreže, Ministarstvo odnosno upravno tijelo izdaje potvrdu o prihvatljivosti zahvata. Ako se utvrdi da zahvat može imati značajan utjecaj na područje ekološke mreže, Ministarstvo odnosno upravno tijelo donosi rješenje kojim određuje provedbu postupka glavne ocjene. Rješenje se dostavlja Ministarstvu.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka neće se donositi u slučaju kada se prema posebnim propisima iz područja zaštite okoliša za zahvat provodi procjena utjecaja zahvata na okoliš, odnosno ocjena o potrebi procjene. U tom slučaju Ministarstvo odnosno upravno tijelo će umjesto rješenja izdati mišljenje o obvezi provedbe postupka glavne ocjene. U postupku koji će se provesti prema posebnim

propisima iz područja zaštite okoliša, ovo mišljenje je obvezujuće pri donošenju rješenja o ocjeni potrebe procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(5) Poblži sadržaj akata iz ovoga članka propisuje se pravilnikom iz članka 36. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 37.b

(1) Glavnu ocjenu provodi Ministarstvo, odnosno upravno tijelo.

(2) Ako se glavnom ocjenom utvrdi da planirani zahvat nema štetan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, Ministarstvo, odnosno upravno tijelo, donosi rješenje o dopuštenju zahvata. Rješenjem se utvrđuju mjere ublažavanja štetnih posljedica na ekološku mrežu.

(3) U postupku glavne ocjene, upravno tijelo dužno je zatražiti prethodno mišljenje Zavoda, a rješenje iz stavka 2. ovoga članka dostaviti Ministarstvu.

(4) Ako se ocjenom o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu utvrdi da planirani zahvat ima štetan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja mreže, Ministarstvo, odnosno upravno tijelo, donosi rješenje kojim odbija zahtjev za izvođenje zahvata. Upravno tijelo svoje rješenje dostavlja Ministarstvu.

(5) Kada se glavna ocjena provodi u postupku procjene utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, glavna ocjena se neće provoditi kao odvojeni postupak prema ovom Zakonu. U tom slučaju u postupku procjene utjecaja na okoliš, studija mora sadržavati sve podatke propisane za glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno pravilniku iz članka 36. stavka 5. ovoga Zakona.

(6) Rješenje iz stavka 2. i 4. neće se donositi u slučaju kada se prema posebnim propisima iz područja zaštite okoliša provodi procjena utjecaja zahvata na okoliš. U tom slučaju rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš sadržavat će i ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno ovom Zakonu.

Članak 37.c

(1) Ako se ocjenom o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu utvrdi da planirani zahvat ima štetan utjecaj na mrežu i da nema drugih pogodnih mogućnosti, zahvat se ipak može provesti ako postoje imperativni razlozi prevladavajućeg javnog interesa, uključujući one socijalne i gospodarske naravi.

(2) Stranka u postupku ili zainteresirana strana, može Ministarstvu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta.

(3) Ako se utvrdi postojanje prevladavajućeg javnog interesa iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o dopuštenju provođenja planiranog zahvata. Rješenjem se utvrđuju kompenzacijski uvjeti u svrhu očuvanja opće povezanosti (koherentnosti) ekološke mreže.

(4) Ako se kompenzacijski uvjeti iz stavka 3. ovoga članka odnose na međunarodno ekološki značajno područje iz članka 60. ovoga Zakona, Ministarstvo će o kompenzacijskim uvjetima izvijestiti Europsku komisiju.

(5) Ako se ne utvrdi postojanje prevladavajućeg javnog interesa, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za provođenje zahvata.

(6) Iznimno, ako se na području ekološke mreže nalazi stanišni tip i/ili svojta iz Popisa posebno ugroženih i značajnih stanišnih tipova i svojti, prevladavajući javni interes zbog kojega se prihvaća planirani zahvat može se odnositi samo na zaštitu zdravlja ljudi i javnu sigurnost, ili na uspostavljanje bitno povoljnijih uvjeta od primarne važnosti za okoliš, ili na druge imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa, o čemu rješenje donosi Vlada Republike Hrvatske uz sudjelovanje javnosti. Rješenjem se utvrđuju kompenzacijski uvjeti u svrhu očuvanja povezanosti (koherentnosti) ekološke mreže. Ako se utvrdi postojanje drugih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, a planirani zahvat će imati štetan utjecaj na ekološki značajno područje iz članka 60. ovog Zakona, Vlada zahvat može odobriti samo uz prethodno pribavljeno mišljenje Europske komisije.

(7) Iznimno, u slučaju kada se prema posebnim propisima iz područja zaštite okoliša za zahvat provodi procjena utjecaja zahvata na okoliš, o prevladavajućem javnom interesu i kompenzacijskim uvjetima nadležna tijela iz stavka 3., 5. i 6. ovoga članka ne donose rješenje sukladno ovom Zakonu, već izdaju mišljenja koja su obvezujuća u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(8) Popis iz stavka 6. ovoga članka donosi ministar.

Članak 37.d

(1) Za planove i programe za koje zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša nije obvezna strateška procjena ili ocjena o potrebi strateške procjene, a čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, postupak ocjene prihvatljivosti za mrežu provodi Ministarstvo.

(2) Za planove i programe iz stavka 1. ovoga članka ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu provodi se u postupku izdavanja uvjeta, mjera i prethodne suglasnosti sukladno člancima 123., 124. i 125. ovoga Zakona.

(3) Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu u odnosu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja mreže, za planove i programe za koje je zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša utvrđena obveza strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene, provodi se u skladu sa člankom 36. stavkom 4. i člankom 37. e ovoga Zakona.

Članak 37.e

(1) Za planove i programe iz članka 37.d. stavka 3. ovoga Zakona, za koje je zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša uređena obveza strateške procjene, prethodnu ocjenu za područje ekološke mreže provodi Ministarstvo.

(2) Za planove i programe iz članka 37.d. stavka 3. ovoga Zakona, za koje je zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša uređena obveza ocjene o potrebi strateške procjene, prethodna ocjena za područje ekološke mreže provodi se u okviru postupka ocjene o potrebi strateške procjene prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

(3) Ako se prethodnom ocjenom za plan i program iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da on može imati značajan utjecaj na područje ekološke mreže, Ministarstvo izdaje mišljenje kojim utvrđuje potrebu provedbe glavne ocjene za ekološku mrežu.

(4) Glavna ocjena za područje ekološke mreže provodi se u sklopu postupka strateške procjene prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

Članak 37.f

(1) Ako nositelj zahvata ne provede mjere ublažavanja iz članka 37.b stavka 2. i kompenzacijske uvjete iz članka 37.c stavka 3. i 6. ovoga Zakona, provest će ih nadležno tijelo na njegov trošak.

(2) Nadležno tijelo rješenjem utvrđuje obvezu nositelja zahvata na naknadu troškova i visinu troškova izvršenja.

(3) Žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 37.g

(1) Zahvati u prirodu planiraju se na način da se izbjegnu i na najmanju mjeru svedu oštećenja prirode.

(2) Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.“

Članak 9.

U članku 38. stavku 1. riječi: „od važnosti za Republiku Hrvatsku utvrđene posebnim propisom“ zamjenjuju se riječima: „za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornog uređenja, zaštite okoliša i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu prema posebnom propisu“.

Članak 10.

Članak 39. mijenja se i glasi:

“(1) Kompenzacijski uvjeti određuju se ovisno o predviđenom ili prouzročenom oštećenju područja ekološke mreže te o mogućnosti povrata u doprirodno stanje.

(2) Pri izboru kompenzacijskih uvjeta prednost ima nadoknađivanje područjem koje ima iste ili slične značajke kao oštećeno područje ekološke mreže za koju se provodi kompenzacija, i kojim se osigurava povezanost i cjelovitost ekološke mreže.

(3) Oblici kompenzacijskih uvjeta su:

– uspostavljanje kompenzacijskog područja koje ima iste ili slične značajke kao oštećeno područje ekološke mreže,

– uspostavljanje drugog područja ekološke mreže,

– plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročеног оштеćenja područja ekološke mreže u slučaju da nije moguće provesti kompenzacijske uvjete.

(4) Za ekološki značajno područje Europske unije Natura 2000, kompenzacijski uvjet može biti samo uspostavljanje područja istih ili sličnih značajki koje je imalo oštećeno područje mreže, a s obzirom na ciljeve očuvanja, strukturu i funkcionalnost područja ekološke mreže.

(5) Ministarstvo utvrđuje kompenzacijske uvjete. Novčani iznos na ime kompenzacije uplaćuje se u korist državnog proračuna.”

Članak 11.

U članku 40. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako nositelj zahvata u prirodi odnosno korištenja prirodnih dobara ne otkloni štetne posljedice sukladno stavku 1. ovoga članka, iste će otkloniti nadležno tijelo na njegov trošak.“

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Nadležno tijelo rješenjem utvrđuje obvezu nositelja zahvata u prirodi, odnosno korištenja prirodnih dobara, na naknadu troškova i visinu troškova izvršenja.

(4) Žalba na rješenje iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.“

Članak 12.

U članku 42. stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Za zaštićena područja u kojima nije dopušteno gospodarsko korištenje prirodnih dobara, na temelju praćenja stanja donosi se program zaštite šumskih ekoloških sustava koji sadrži mjere njihove zaštite i unapređenja.

(5) Program zaštite šumskih ekoloških sustava iz stavka 4. ovoga članka izrađuje i provodi javna ustanova koja upravlja zaštićenim područjem, a donosi se sukladno posebnom propisu za uređivanje šuma, uz suglasnost Ministarstva.“

Članak 13.

U članku 58. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području.“

Članak 14.

Članak 59. briše se.

Članak 15.

U članku 60. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ekološki značajno područje Europske unije NATURA 2000, je ono područje, značajno za divlje vrste ptica i druge divlje vrste životinja i biljaka, njihovih staništa te stanišne tipove, koje na temelju međunarodnih standarda utvrdi Vlada Republike Hrvatske uredbom, sukladno odredbama ovoga Zakona. Uredbom se propisuju i ciljevi očuvanja ekološki značajnog područja Europske unije, smjernice za očuvanje ili ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta, njihovih staništa te stanišnih tipova, način upravljanja, praćenja (monitoring) te druga pravila postupanja neophodna za očuvanje ekološki značajnog područja Europske unije.“

U stavku 2. riječ: „međunarodno“ briše se.

U stavku 3. riječi: „međunarodno ekološki značajnih područja“ zamjenjuju se riječima: „ekološki značajnih područja Europske unije NATURA 2000“

U stavu 4. riječi: „međunarodno ekološki značajnom području“ zamjenjuju se riječima: „ekološki značajnom području Europske unije NATURA 2000“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Za plan, program i/ili zahvat koji sam ili s drugim planom, programom i/ili zahvatom može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološki značajnog područja iz stavka 1. ovoga članka, provodi se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno člancima 36. do 37.f. ovoga Zakona.“

Članak 16.

Podnaslov iznad članka 65. mijenja se i glasi: „6. Inventarizacija, istraživanje i praćenje stanja“

Članak 17.

U članku 65. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zavod uspostavlja i provodi inventarizaciju svih sastavnica biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti (svojte, stanišni tipovi, geolokaliteti i tipovi krajobraza), kartiranje ugroženih svojti, geolokaliteta i stanišnih tipova, te njihovo stalno i pravodobno dopunjavanje.“

Članak 18.

Članak 67. mijenja se i glasi:

„(1) Istraživanje zaštićenih prirodnih vrijednosti i speleoloških objekata može se obavljati na temelju rješenja Ministarstva. Rješenje kojim se odobrava istraživanje sadrži uvjete pod kojima se ono može provesti.

(2) Vlasnik ili nositelj prava korištenja zemljišta ili vodene površine, mora omogućiti istraživanje zaštićenih prirodnih vrijednosti osobi koja za to ima odobrenje iz stavka 1. ovoga članka. Za ograničenja vlasnik nema pravo na naknadu, osim u slučajevima kada dokaže da je zbog toga pretrpio materijalnu štetu.

(3) Osoba koja je obavila istraživanja dužna je o rezultatima istraživanja izvijestiti Ministarstvo i Zavod u roku od trideset dana od dana završetka istraživanja.

(4) Iznošenje iz Republike Hrvatske u znanstvene svrhe divljih svojti i njihovih dijelova koje nisu zaštićena prirodna vrijednost u smislu ovoga Zakona moguće je samo na temelju rješenja Ministarstva.“

Članak 19.

Iza članka 70. dodaje se članak 70.a koji glasi:

„Članak 70.a

U strogom rezervatu, nacionalnom parku, posebnom rezervatu, parku prirode, regionalnom parku, značajnom krajobrazu, park-šumi i spomeniku parkovne arhitekture zabranjeno je:

- obaviti podvodnu aktivnost bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela,
- usidriti i/ili privezati plovila izvan mjesta određenih prostornim planom,
- obaviti rekreacijski ribolov bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole,
- oštetiti i/ili uništiti znak i/ili informativnu ploču,
- ložiti vatru izvan naselja i/ili mjesta koja su posebno označena i određena za tu namjenu,
- snimati ili fotografirati u komercijalne svrhe bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela,
- polijetati zmajevima ili padobranskim jedrima bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela,
- postaviti informativnu ploču, reklamni i/ili drugi pano bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela,
- posjetiti i/ili razgledati bez ulaznice kad je ulaznica obvezna,
- odložiti otpad izvan predviđenog i označenog prostora,
- kupanje izvan mjesta određenog od strane javne ustanove.

Članak 20.

U članku 76. stavku 3. riječi: „poglavarstva županije ili Grada Zagreba, odnosno poglavarstva grada ili općine“ zamjenjuju se riječima: „župana ili gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno gradonačelnika ili načelnika općine.“

U stavku 4. riječ: „poglavarstva“ briše se.

Članak 21.

U članku 78. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Za stručnog voditelja javne ustanove može se imenovati osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom ustanove.“

Članak 22.

U članku 82. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako se speleološki objekt nalazi izvan zaštićenog područja ili ako nije posebno zaštićen, obavljanje djelatnosti posjećivanja i razgledavanja može se povjeriti fizičkoj i pravnoj osobi na temelju koncesije.“

Članak 23.

U članku 89. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Radnje iz ovoga članka mogu se obavljati uz suglasnost vlasnika ili nositelja prava na prirodnim dobrima.“

Članak 24.

Članak 90. briše se.

Članak 25.

U članku 91. stavci 4. i 7. mijenjaju se i glase:

„(4) Ministarstvo donosi rješenje iz stavka 3. ovoga članka na temelju studije o procjeni rizika uvođenja za prirodu, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva, lovstva, morskog i slatkovodnog ribarstva.

(7) Način provođenja procjene rizika i izrade studije procjene rizika uvođenja, ponovnog uvođenja i uzgoja, postupak izdavanja dopuštenja te način pribavljanja mišljenja javnosti, ministar propisuje pravilnikom.“

Članak 26.

U članku 96. stavku 2. riječ: „naredbom“ zamjenjuje se riječima: „planom upravljanja s akcijskim planom.“

Članak 27.

U članku 97. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Strogo zaštićene slobodnoživuće životinje zabranjeno je:

- uzeti iz prirode,
- namjerno uhvatiti i/ili ubiti,
- namjerno oštetiti i/ili uništiti njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla,
- namjerno uznemiriti, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemirenje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite,
- namjerno uništiti i/ili uzeti jaja iz prirode ili držati prazna jaja,
- oštetiti ili uništiti područja njihova razmnožavanja ili odmaranja, te
- prikriti, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđiti ili na bilo koji način pribaviti i preparirati.“

Članak 28.

U članku 98. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „opravdanoga javnog interesa“ zamjenjuju se riječima: „nepostojanja drugih pogodnih mogućnosti“.

Podstavak 1. mijenja se i glasi:

„- zaštite biljaka, gljiva i životinja, te zaštite prirodnih staništa,“

Članak 29.

U članku 99. stavku 1. iza podstavka 1. dodaje se podstavak 2. koji glasi:

„- da se radi o primjercima koji su zakonito stečeni u Republici Hrvatskoj“

U dosadašnjem podstavku 2. koji postaje podstavak 3. riječ „zakonito“ briše se.

Dosadašnji podstavak 3. postaje podstavak 4.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Dopuštenja iz stavaka 1., 2., 5. i 6. ovoga članka se izdaju rješenjem.“

Članak 30.

Članak 101. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo donosi rješenje o unosu, iznosu, izvozu ili uvozu i unosu s mora, te potvrdu za ponovni izvoz divljih svojti, njihovih dijelova i derivata zaštićenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Rješenje i potvrda iz stavka 1. ovoga članka izdat će se samo ako se ne ugrožava divlje populacije životinja, gljiva ili biljaka na koje se odnosi.

(3) Rješenje i potvrdu iz stavka 1. ovoga članka potrebno je pribaviti i kada se radi o križancu čiji jedan ili oba roditelja pripadaju zaštićenoj divljoj svojti.

(4) Svojte za koje se donosi rješenje ili izdaje potvrda iz stavka 1. ovoga članka, postupak i uvjete donošenja rješenja i izdavanja potvrde, sadržaj i način podnošenja zahtjeva, sadržaj i način podnošenja obavijesti o uvozu, opća i posebna ograničenja pri uvozu, način obilježavanja životinja ili pošiljki, način zbrinjavanja oduzetih primjeraka, tijela nadležna za provedbu i nadzor, način provođenja nadzora, vođenje evidencije, izradu izvješća te druge uvjete potrebne za odvijanje prekograničnog prometa divljim svojtima sukladno međunarodnom ugovoru kojeg je Republika Hrvatska stranka, propisuje ministar pravilnikom.

(5) Pri aktivnostima iz stavka 1. ovoga članka i/ili provožu živu životinju, za koje je to propisano pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka, moraju se prevoziti i njegovati na način koji svodi na najmanju mjeru mogućnost ozljeđivanja, ugrožavanja zdravlja ili nehumanog postupanja, u skladu s posebnim propisima.

(6) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, za divlje svojte za koje je to određeno pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka, nije potrebno dopuštenje za uvoz već se u svrhu uvoza podnosi obavijest o uvozu nadležnom tijelu.

(7) Rješenja, potvrde i drugi akti izdani na temelju ovoga Zakona u svrhu prekograničnog prometa zaštićenim divljim svojtima, mogu se koristiti samo za primjerke na koje se odnose.

(8) Provoz zaštićenih svojti preko teritorija Republike Hrvatske obavlja se na temelju valjanog akta o izvozu ili ponovnom izvozu koje je donijelo nadležno tijelo zemlje izvoznice ili zemlje ponovnog izvoza.“

Članak 31.

U članku 102. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Veterinarski pregled i kontrola pošiljaka iz stavka 1. ovoga članka za koje je nadležna granična veterinarska inspekcija, provodi se u skladu s posebnim propisima.

(3) Zaštićene divlje svojte, njihovi dijelovi i derivati smiju se uvoziti, izvoziti, provoziti, unositi ili iznositi samo preko određenih graničnih prijelaza na kojima su uspostavljene fitosanitarna i granična veterinarska inspekcija.“

Članak 32.

U članku 105. stavku 1. iza riječi: „divljih svojti“ dodaju se riječi: „zaštićenih temeljem Zakona“.

Članak 33.

Članak 107. mijenja se i glasi:

„(1) Pravna i fizička osoba, koja trguje zaštićenim zavičajnim ili stranim divljim svojstama za koje je to posebno propisano pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka, dužna je pribaviti potvrdu Ministarstva. U slučaju odbijanja zahtjeva, donosi se rješenje.

(2) Trgovati se može samo primjercima uzgojenim u prijavljenom uzgoju ili primjercima koji imaju ispravu o dopuštenom podrijetlu, uz uvjet da je primjerak ili pošiljka propisno obilježena.

(3) Prilikom trgovine zaštićenim životinjama, prodavatelj, odnosno vlasnik dužan je:

- osigurati odgovarajuće uvjete za držanje životinja sukladno ovom Zakonu i drugim propisima,

- voditi evidenciju o trgovini životinjama i

- novome vlasniku izdati potvrdu o podrijetlu životinje.

(4) Uvjete trgovine i izdavanja potvrde za trgovinu, sadržaj zahtjeva i potvrde, vođenje evidencije o trgovini i nadzor, ministar propisuje pravilnikom iz članka 101. stavka 4. ovoga Zakona.

(5) Potvrde i drugi akti izdani na temelju ovoga Zakona u svrhu trgovine zaštićenim svojstama mogu se koristiti samo za primjerke na koje se odnose.“

Članak 34.

U članku 108. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Oduzeti primjerci iz stavka 1. ovoga članka zbrinjavaju se na trošak Ministarstva privremeno ili trajno kod fizičkih ili pravnih osoba koje ovlasti Ministarstvo.“

Članak 35.

Iza članka 108. dodaje se članak 108.a koji glasi:

„Članak 108.a

(1) Odredbe i uvjeti utvrđeni dopuštjenjima, potvrdama i drugim aktima koje donosi Ministarstvo radi unosa, iznosa, izvoza, uvoza, unosa s mora, ponovnog izvoza, trgovine i drugih postupanja s divljim svojstama, njihovim dijelovima i derivatima, zaštićenima na temelju ovoga Zakona i međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, moraju biti ispunjeni cijelo vrijeme trajanja dopuštenja, potvrda i drugih akata.

(2) Nositelj dopuštenja, potvrde ili drugog akta iz stavka 1. ovoga članka dužan je bez odlaganja izvijestiti Ministarstvo o svim promjenama i novim okolnostima koje utječu ili mogu utjecati na trajanje dopuštenja, a osobito ako se radi o:

- neispunjavanju uvjeta na osnovi kojih je dopuštenje, potvrda ili drugi akt donesen,

- uginuću primjerka životinjske i/ili biljne svojte,

- uništenju primjerka životinjske i/ili biljne svojte,

- bijegu primjerka životinjske svojte i
- drugim okolnostima zbog kojih se sadržaj dopuštenja, potvrde ili drugog akta, razlikuje od stvarnog stanja.

(3) Ispunjavanje uvjeta utvrđenih dopuštanjem, potvrdom ili drugim aktom iz stavka 1. ovoga članka te promjene i nove okolnosti iz prethodnog stavka ovoga članka, provjerava Ministarstvo tijekom cijelog trajanja dopuštenja ili potvrde.“

Članak 36.

U članku 119. stavku 2. briše se točka i dodaju se riječi: „odnosno najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka štete koju prouzroče strogo zaštićene velike zvijeri na domaćim životinjama.“

Članak 37.

Članak 124. mijenja se i glasi:

„(1) U postupku izrade prostornog plana područja posebnih obilježja, prostornog plana županije, odnosno Grada Zagreba, velikog grada, grada i općine, Ministarstvo određuje nositelju izrade prostornog plana zahtjeve za izradu prostornog plana (podaci, planske smjernice, propisani dokumenti, uvjeti i mjere zaštite prirode, smjernice za očuvanje područja ekološke mreže s kartografskim prikazom).

(2) U postupku izrade urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja na području nacionalnog parka i parka prirode, Ministarstvo određuje nositelju izrade plana zahtjeve za izradu prostornog plana (podaci, planske smjernice, propisani dokumenti, uvjeti i mjere zaštite prirode, smjernice za očuvanje područja ekološke mreže s kartografskim prikazom).

(3) Dokumenti prostornog uređenja iz stavka 1. ovoga članka koji obuhvaćaju zaštićeno područje i čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donose se uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 38.

Članak 125. mijenja se i glasi:

„Planovi gospodarenja prirodnim dobrima koji obuhvaćaju zaštićeno područje i čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže donose se uz prethodnu suglasnost Ministarstva.“

Članak 39.

U članku 134. stavku 2. iz riječi: „primjenjuju se“ dodaju se riječi: „Zakon o koncesijama i“.

Članak 40.

U članku 135. stavku 2. riječi: „ovim Zakonom“ zamjenjuju se riječju: „zakonom“.

Članak 41.

Članak 136. mijenja se i glasi:

„(1) Koncesija se daje na temelju provedenoga javnog prikupljanja ponuda.

(2) Obavijest o namjeri davanja koncesije pored podataka propisanih Zakonom o koncesijama mora sadržavati i uvjete zaštite prirode koje utvrđuje Ministarstvo.

(3) Uvjeti zaštite prirode sastavni su dio odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i ugovora o koncesiji.

(4) Koncesije se upisuju u Upisnik koji vodi Ministarstvo i Registar koncesija koji vodi Ministarstvo financija.”

Članak 42.

Članak 137. mijenja se i glasi:

„(1) Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja pored podataka propisanih Zakonom o koncesijama sadrži osobito:

- zaštićeno područje, drugu zaštićenu prirodnu vrijednost, odnosno speleološki objekt za koji se daje koncesija,
- namjene za koje se koncesija dodjeljuje,
- uvjete zaštite prirode.

(2) Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donosi Ministarstvo:

- za nacionalne parkove i posebne rezervate,
- za parkove prirode ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
- za speleološke objekte.

(3) Za druga zaštićena područja Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donosi nadležno tijelo županije ili Grada Zagreba uz prethodnu suglasnost Ministarstva.“

Članak 43.

Članak 138. mijenja se i glasi:

„(1) Na osnovi odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja davatelj koncesije i odabrani najpovoljniji ponuditelj sklapaju ugovor o koncesiji koji mora biti u skladu s ovim Zakonom i Zakonom o koncesijama.

(2) Visina naknade za koncesiju utvrđuje se ovisno o namjeni, opsegu i visini potrebnih ulaganja, pogodnostima i materijalnim učincima koji se postižu koncesijom, ograničenjima kojima je podvrgnut koncesionar propisanim uvjetima zaštite prirode, te drugim mjerilima i tržišnim uvjetima koje utvrđuje davatelj koncesije kao i kriterijima propisanim Zakonom o koncesijama.“

Članak 44.

Članak 139. briše se.

Članak 45.

Članak 140. mijenja se i glasi:

„Ugovor o koncesiji prestaje važiti uz uvjete koji su propisani Zakonom o koncesijama i ako promjenom režima zaštite područja na kojem je izdana koncesija nastanu razlozi koji sprječavaju dodjeljivanje, odnosno korištenje koncesije na tom području.“

Članak 46.

Članak 141. briše se.

Članak 47.

Članak 144. mijenja se i glasi:

“Naknada za koncesiju koju daje Ministarstvo plaća se u korist državnog proračuna, a naknada za koncesiju koju daje nadležno županijsko tijelo ili nadležno tijelo Grada Zagreba uplaćuje se u korist proračuna županije, odnosno Grada Zagreba.”

Članak 48.

U članku 145. stavci 2. i 3. brišu se.

Članak 49.

U članku 160. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Za stručnog voditelja Zavoda može se imenovati osoba koja je stekla naziv magistra struke ili je specijalist struke prirodnog, biotehničkog ili biomedicinskog područja, te ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci kao i druge uvjete propisane statutom Zavoda.“

Članak 50.

U članku 172. u stavku 1. riječi: „zaštićenih životinja“ zamjenjuju se riječima: „strogo zaštićenih životinja“.

Članak 51.

U članku 174. u stavku 3. riječi: „višu ili visoku stručnu spremu prirodoslovnog usmjerenja“ zamjenjuje se riječima: „naziv stručnog ili sveučilišnog prvostupnika ili prvostupnice ili magistra struke prirodnoga, biotehničkog, biomedicinskog i društvenog područja“.

U stavku 5. riječi: „zaštićenog područja koji nadziru“ zamjenjuje se riječima: „javne ustanove koja upravlja područjem.“

Članak 52.

U članku 177. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka na moru mogu obavljati i ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 53.

U članku 178. stavku 1. riječi: „ima visoku stručnu spremu iz područja prirodnih znanosti“ zamjenjuje se riječima: „je stekla naziv magistra struke ili je specijalist struke prirodnog, biotehničkog, biomedicinskog ili društvenog područja”.

U stavku 2. riječi: „ima visoku stručnu spremu iz područja prirodnih znanosti“ zamjenjuju se riječima: „je stekla naziv magistra struke ili je specijalist struke prirodnoga, biotehničkog, biomedicinskog ili društvenog područja“.

Članak 54.

U članku 187. stavci 2. i 3. brišu se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 2.

Članak 55.

Članak 188. mijenja se i glasi:

„Kad postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga, inspektor može sukladno posebnom propisu novčanu kaznu, štetu ili troškove naplatiti od počinitelja prekršaja odmah, bez prekršajnog naloga, uz potvrdu.“

Članak 56.

U članku 193. u stavku 1. podstavak 1. mijenja se glasi:

„- obavi radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području (članak 58. stavak 4.),“

Članak 57.

U članku 194. stavku 1. podstavku 1. iza brojke: "36." u zagradi dodaju se riječi: "stavak 1. i 3."

Članak 58.

U članku 195. stavak 1. mijenja se i glasi:

”(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- obavlja u strogom rezervatu radnje koje nisu dopuštene (članak 10.),
- obavlja nedopuštenu gospodarsku uporabu prirodnih dobara ili drugu nedopuštenu djelatnost u nacionalnom parku (članak 11.),
- obavlja nedopuštene zahvate i radnje koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen posebni rezervat (članak 12. stavak 3.),

- obavlja djelatnosti kojima se ugrožavaju bitne značajke i uloga parka prirode, ili obavlja gospodarske djelatnosti i korištenje prirodnih dobara bez ishođenja uvjeta zaštite prirode (članak 13.),
- obavlja djelatnost kojom se ugrožava bitno značenje i uloga regionalnog parka ili obavlja gospodarske djelatnosti i korištenje prirodnih dobara bez ishođenja uvjeta zaštite prirode (članak 14. stavak 2.),
- na spomeniku prirode ili njegovoj neposrednoj blizini obavlja radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti (članak 15. stavak 3.),
- obavlja radnje i djelatnosti koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen značajni krajobraz (članak 16. stavak 2.),
- obavlja radnje i djelatnosti kojima nije svrha održavanje ili uređenje park-šume (članak 17. stavak 2),
- obavlja zahvate i radnje kojima se mijenjaju ili narušavaju vrijednosti radi kojih je zaštićen spomenik parkovne arhitekture (članak 18. stavak 2.),
- bez valjana razloga uništava minerale, sigovine ili fosile (članak 20. stavak 4.),
- ne štiti zavičajne udomaćene svojte na propisan način (članak 28.),
- organizira vožnje vozilima na motorni pogon izvan naselja, svih vrsta cesta, poljskih putova, uređenih staza i poligona za vožnju bez dopuštenja Ministarstva (članak 32.),
- stavlja na tržište i primjenjuje sredstva za zaštitu bilja i mineralna gnojiva na nedopušten način (članak 34.),
- u zoni utjecaja zahvata ne uspostavi ili ne približi stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata (članak 37.g stavak 2.)
- ne provede mjere ublažavanja na propisan način (članak 37.b stavak 2)
- ne provede kompenzacijske uvjete na propisani način (članak 37.c stavci 3. i 6.)
- kao nositelj zahvata ili korisnik prirodnih dobara bez odgađanja ne otkloni štetne posljedice (članak 40.),
- koristi i gospodari šumama suprotno načelima održivog razvitka i načelima certifikacije šuma (članak 42. stavak 2. i 3.),
- obavlja pošumljavanje tamo gdje nije opravdano i na način koji ugrožava ugroženi nešumski i rijetki stanišni tip (članak 43.),
- koristi kemijska sredstva za zaštitu bilja u šumama bez dopuštenja (članak 44.),
- ne osigura stalan postotak zrelih, starih i suhih stabala prema uvjetima zaštite prirode (članak 45. stavak 1.),
- ne ostavlja neposječene površine utvrđene šumskogospodarskim osnovama, odnosno uvjetima zaštite prirode (članak 45. stavak 3.),
- ne gospodari na način da u najvećoj mjeri očuva šumske čistine i šumske rubove (članak 45. stavak 4.),
- ne gospodari na način da osigurava produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća (članak 45. stavak 5.),
- oštećuje, uništava ili odnosi sigovine i podzemni živi svijet speleološkog objekta (članak 48. stavak 1.),
- mijenja stanišne uvjete u speleološkom objektu bacanjem smeća ili biološkog otpada, loženjem vatre ili na drugi način (članak 48. stavak 1.),
- poduzme aktivnosti ili radnje u speleološkom objektu bez prethodnog dopuštenja Ministarstva (članak 48. stavak 2.),

- ugrožava ili oštećuje speleološki objekt ili na drugi način sprječava njegovo korištenje (članak 49. stavak 1.),
- pregrađuje vodotoke, isušuje, zatrpava izvore, bare i dr., te time ugrožava prirodne vrijednosti i biološku raznolikost (članak 51. stavak 1.),
- gospodari travnjacima na nedopušteni način (članak 54.),
- ne očuva rubne dijelove oranica kao staništa (članak 55. stavak 1.),
- ne provodi propisane mjere za očuvanje stanišnih tipova u povoljnom stanju (članak 56. stavak 1.),
- obavlja istraživanja bez dopuštenja nadležnog tijela i/ili ne dostavi rezultate istraživanja nadležnom tijelu (članak 67. stavak 1. i/ili 3.),
- uznemirava, hvata, ozljeđuje divlje životinje, smanjuje brojnost populacije divlje svojte, uništava ili oštećuje njezino stanište bez opravdanog razloga (članak 85. stavak 2.),
- ne provodi mjere, metode i tehnička sredstva koje najmanje ometaju divlje svojte ili staništa njihovih populacija (članak 86. stavak 1.),
- ne provodi propisane mjere zaštite i ne održava prijelaze za divlje životinje (članak 87. stavak 3.),
- izvodi stupove i tehničke komponente srednjonaponskih vodova na nedopušten način (članak 88.),
- sakuplja biljke, gljive i njihove dijelove, te hvata i ubija životinje u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa bez ishođenja dopuštenja Ministarstva i drugih propisanih uvjeta (članak 89.),
- koristi zaštićene divlje svojte suprotno propisanim uvjetima (članak 94.),
- uporabljuje sredstva hvatanja i ubijanja zaštićenih životinja te sredstva koja mogu prouzročiti lokalno nestajanje ili ozbiljno uznemiravanje populacije vrsta (članak 95.),
- trguje samoniklim strogo zaštićenim biljkama i gljivama (članak 97. stavak 2.),
- namjerno hvata, drži i ubija strogo zaštićene životinje, oštećuje ili uništava njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, te područja razmnožavanja i odmaranja, uznemiruje ih u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih i hibernacije, te namjerno uništava ili uzima jaja iz prirode ili drži prazna jaja (članak 97. stavak 3. podstavak 1., 2., 3., 4., 5. i 6.),
- prikrija, drži, uzgaja, trguje, uvozi, izvozi, prevozi, otuđuje ili na bilo koji način pribavlja, te preparira strogo zaštićene životinje (članak 97. stavak 3. podstavak 7.),
- postupa suprotno propisu u odnosu na samonikle biljke, gljive i životinje koje se nalaze u strogom rezervatu, nacionalnom parku i posebnom rezervatu, te na životinje u podzemlju (članak 97. stavak 4.),
- drži u zatočeništvu, uzgaja, prodaje i kupuje zaštićene divlje svojte suprotno propisanim uvjetima (članak 99.),
- izvozi ili uvozi strogo zaštićene biljke, gljive i životinje bez dopuštenja Ministarstva (članak 99. stavak 2.),
- obavlja unos, iznos, izvoz, ponovni izvoz, uvoz, unos s mora divljih svojti koje su zaštićene temeljem ovoga Zakona ili međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, njihovih dijelova ili derivata suprotno uvjetima propisanim Zakonom i provedbenim propisima (članak 101.),
- obavlja unos, iznos, izvoz, ponovni izvoz, uvoz, unos s mora divljih svojti koje su zaštićene temeljem ovoga Zakona ili međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, njihovih dijelova ili derivata, bez odgovarajućeg dopuštenja ili potvrde izdane od strane Ministarstva i akta nadležnog tijela zemlje izvoza ili

ponovnog izvoza, ili s lažnim, krivotvorenim ili nevažećim dopuštenjem ili potvrdom, ili s dopuštenjem ili potvrdom koja je izmijenjena bez odobrenja Ministarstva ili nadležnog tijela zemlje izvoza ili ponovnog izvoza (članak 101. stavak 1.),

- upotrijebi dopuštenje, potvrdu ili drugi akt izdan na temelju ovoga Zakona u svrhu obavljanja prekograničnog prometa i trgovine zaštićenim divljim svojstama, za bilo koji drugi primjerak divlje svojte koji nije taj za koji je izdano dopuštenje, potvrda ili drugi akt (članak 101. stavak 7. i/ili članak 107. stavak 5.),

- u zahtjevu za izdavanje dopuštenja za unos, iznos, izvoz, uvoz, unos s mora, potvrde za ponovni izvoz, dopuštenja ili potvrde za trgovinu, upotrijebi lažnu izjavu ili svjesno pruži lažne informacije radi dobivanja dopuštenja ili potvrde (članak 101. stavak 1. i 4., članak 107. stavak 1. i 4.),

- uz zahtjev za izdavanje dopuštenja za unos, iznos, izvoz, uvoz, unos s mora, potvrde za ponovni izvoz, dopuštenja ili potvrde za trgovinu ili u bilo koju drugu svrhu u vezi s ovim Zakonom i na temelju njega donesenim provedbenim propisima, priloži lažno, krivotvoreno, ili nevažeće dopuštenje ili potvrdu, ili dopuštenje ili potvrdu izmijenjeno bez odobrenja nadležnog tijela koje ju je izdalo (članak 101. stavak 1. i 4., članak 107. stavak 1. i 4.),

- obavlja provoz divljih svojti koje su zaštićene temeljem ovoga Zakona, njihovih dijelova ili derivata bez valjanog izvoznog dopuštenja ili potvrde o ponovnom izvozu izdane od strane nadležnog tijela zemlje izvoza ili ponovnog izvoza (članak 101. stavak 8.),

- obavlja trgovinu zavičajnim ili stranim divljim svojstama zaštićenim na temelju Zakona ili međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, suprotno uvjetima propisanim Zakonom i na temelju njega donesenim provedbenim propisima (članak 107.),

- krivotvori ili izmijeni dopuštenje ili potvrdu za trgovinu zavičajnim ili stranim divljim svojstama zaštićenim na temelju Zakona (članak 107. stavak 1. i 4.),

- se ne pridržava odredbi i uvjeta navedenih u dopuštenju ili potvrdi za trgovinu zavičajnim ili stranim divljim svojstama zaštićenim na temelju Zakona (članak 107. stavci 1. i 4.),

- ako bez odlaganja ne izvijesti Ministarstvo o svim promjenama i novim okolnostima koje utječu ili mogu utjecati na valjanost dopuštenja ili potvrde u svrhu prekograničnog prometa ili trgovine zaštićenim divljim svojstama, izdanim u skladu s ovim Zakonom i na temelju njega donesenim provedbenim propisima (članak 108.a stavak 2.),

- ne dostavi ponudu za prodaju nekretnine po pravu prvokupa na način propisan Zakonom (članak 112. stavak 1. i 2.),

- proda nekretninu koja se nalazi na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti drugoj osobi po cijeni koja je niža od cijene navedene u ponudi ovlaštenicima prava prvokupa (članak 112. stavak 4.),

- koristi prirodna dobra na nedopušten način i sa štetnim posljedicama (članak 122.),

- donese plan gospodarenja prirodnim dobrima bez suglasnosti Ministarstva (članak 122.),

- obavlja radnje i zahvate na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti bez dopuštenja ili suprotno utvrđenim uvjetima zaštite prirode (članak 127.),

- ne provodi uvjete zaštite prirode utvrđene odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i ugovorom o koncesiji (članak 137. stavak 1. podstavak 3. i članak 138. stavak 1.),

- ne poduzme sve mjere i radnje na sprječavanju nastalih promjena i oštećenja (članak 143. stavak 1.),
- obavlja djelatnost bez koncesijskog odobrenja na zaštićenom području (članak 146. stavak 1.),
- stavlja u promet minerale, sigovine i fosile bez dopuštenja (članak 148. stavak 3.),
- izvozi minerale, sigovine ili fosile koji su proglašeni zaštićenim prirodnim vrijednostima (članak 150. stavak 2.).”

Članak 59.

U članku 196. stavku 1. podstavak 12. mijenja se i glasi:
 „- prikazuje u zoološkim vrtovima, akvarijima, terarijima ili sličnim prostorima životinje zavičajnih ili stranih divljih svojti zaštićenih temeljem Zakona bez dopuštenja Ministarstva (članak 105. stavak 1.),“

Članak 60.

U članku 197. stavku 1. podstavak 2. briše se.
 Dosadašnji podstavci 3. do 18. postaju podstavci 2. do 17.
 Podstavak 4. koji je postao podstavak 3. mijenja se i glasi:
 ”- iznosi iz Republike Hrvatske u znanstvene svrhe divlje svojte i njihove dijelove koje nisu zaštićena prirodna vrijednost bez dopuštenja Ministarstva (članak 67. stavak 4.)”

Članak 61.

Članak 198. mijenja se i glasi:
 „Novčanom kaznom od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako u nacionalnom parku, parku prirode, regionalnom parku, park-šumi i spomeniku parkovne arhitekture:

- obavi podvodnu aktivnost bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela (članak 70.a stavak 1. podstavak 1.)
- usidri i/ili priveže plovilo izvan mjesta određenih prostornim planom (članak 70.a stavak 1. podstavak 2.)
- obavi rekreacijski ribolov bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole (članak 70.a stavak 1. podstavak 3.)
- ošteti i/ili uništi znak i/ili informativnu ploču (članak 70.a stavak 1. podstavak 4.)
- loži vatru izvan naselja i/ili mjesta koja su posebno označena i određena za tu namjenu (članak 70.a stavak 1. podstavak 5.),
- snimi ili fotografira u komercijalne svrhe bez dopuštenja Ministarstva odnosno upravnog tijela (članak 70.a stavak 1. podstavak 6.),
- polijeće zmajevima ili padobranskim jedrima bez dopuštenja Ministarstva odnosno upravnog tijela (članak 70.a stavak 1. podstavak 7.)
- postavi informativne ploče, reklamne i druge panoe bez dopuštenja Ministarstva odnosno upravnog tijela (članak 70.a stavak 1. podstavak 8.).“

Članak 62.

Iza članka 198. dodaje se članak 198.a koji glasi:

„Članak 198.a

Novčanom kaznom od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

- posjeti i/ili razgledava u nacionalnom parku, parku prirode, regionalnom parku, park-šumi i spomeniku parkovne arhitekture bez ulaznice (članak 70.a stavak 1. podstavak 9.),
- odloži otpatke na mjestu koje nije za to predviđeno i označeno (članak 70.a stavak 1. podstavak 10.),
- kupa se izvan mjesta koja je odredila javna ustanova (članak 70.a stavak 1. podstavak 11.),

Članak 63.

U članku 38. stavku 2. riječi: „Ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove zaštite prirode (u daljnjem tekstu: ured državne uprave)“ zamjenjuju se riječima: „Upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba nadležno za poslove zaštite prirode (u daljnjem tekstu: upravno tijelo)“.

U članku 79. stavku 2., članku 84. stavku 3., članku 116. stavku 2., članku 127. stavcima 4. i 5., članku 143. stavku 1., članku 145. stavku 3., članku 154. stavku 1., članku 155. stavku 2., članku 163. stavku 1., članku 164. stavku 1. ovoga Zakona riječi: „ured državne uprave“ zamjenjuju se riječima: „upravno tijelo“ u odgovarajućem padežu.

Članak 64.

(1) Županije su dužne osigurati obavljanje poslova određenih im ovim Zakonom te su u tu svrhu obvezne u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ustrojiti nadležna upravna tijela.

(2) Županije preuzimaju poslove, službenike, uredsku i drugu opremu te pismohranu ureda državne uprave u županijama koji su se odnosili na obavljanje poslova na temelju Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05), svaka sa svojeg područja, a u skladu s uređenjem samoupravnog djelokruga prema posebnom propisu.

Članak 65.

(1) Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, 70/05).

(2) Do donošenja uredbe Vlade Republike Hrvatske iz članka 15. ovoga Zakona, ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu iz članka 5. ovoga Zakona, primjenjuje se samo na ekološku mrežu proglašenu Uredbom Vlade Republike Hrvatske o proglašenju ekološke mreže („Narodne novine“ br.109/07).

Članak 66.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 37.c stavaka 4. i 6. iz članka 8. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i članka 20. ovoga Zakona koji stupa na snagu 18. svibnja 2009. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbama članka 1. preciziraju se pojmovi divlje svojte, ekološka mreža te dodatno uređuju pojmovi geološka raznolikost, krajobraz, kompenzacijski uvjeti i planovi i programi.

Uz članak 2.

Ovom odredbom uređuje se postupak donošenja akta o prestanku zaštite. Donositelj akta o proglašenju može donijeti akt o prestanku zaštite uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva. Ova suglasnost nije potrebna kada se akt o prestanku zaštite donosi zakonom ili uredbom Vlade, jer je i zaštita bila proglašena zakonom odnosno uredbom.

Uz članak 3.

Ovom odredbom propisuje se obveza ishođenja prethodnog stručnog mišljenja središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove vodnog gospodarstva pri donošenju rješenja o preventivnoj zaštiti kada je temeljni fenomen područja koje se stavlja pod zaštitu voda.

Uz članak 4.

Ovom odredbom propisuje se obveza objavljivanja informacije u „Narodnim novinama“ o upisu, promjeni i brisanju iz Upisnika zaštićenih prirodnih vrijednosti radi obavješćivanja javnosti u skladu s odredbama Aarhuške konvencije.

Uz članak 5.

Ovom odredbom definira se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu planova, programa ili zahvata. Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu ne provodi se ako je plan, program ili zahvat neposredno povezan s upravljanjem područjem ekološke mreže.

Uz članak 6.

Ovom odredbom uređuje se postupak ocjene prihvatljivosti za područje ekološke mreže planiranih zahvata, planova i programa i dokumenata prostornog uređenja, sukladno odredbama novog Zakona o zaštiti okoliša (NN, 110/07) i Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN, 76/07). Time se osigurava dodatno usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune.

Za planirani zahvat koji nije obuhvaćen procjenom utjecaja na okoliš, a koji sam ili s drugim zahvatima može imati bitan utjecaj na ekološku mrežu ocjenjuje se njegova prihvatljivost u odnosu na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Za planirane zahvate za koje je posebnim propisom obvezna procjena utjecaja na okoliš, ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu obavlja se u sklopu procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu. Za planove i programe za koje je posebnim propisom obvezna strateška procjena utjecaja na okoliš, ocjena prihvatljivosti za ekološku

mrežu obavlja se u sklopu strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu. Sadržaj, rok i način provedbe postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i način obavješćivanja javnosti ministar će propisati pravilnikom uz prethodnu suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave za poslove zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Uz članak 7.

Ovom odredbom uređuje se postupak ocjene prihvatljivosti područja ekološke mreže iz članka 35. ovoga Zakona a sastoji se od tri faze - prethodne ocjene prihvatljivosti, glavne ocjene prihvatljivosti s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti i utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta, sukladno odredbama Direktive Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore.

Uz članak 8.

Ovim se člankom dodaju novi članci 37. a, 37.b, 37.c, 37.d, 37.e, 37.f i 37.g kojima se potanje uređuje postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Člankom **37.a** detaljno se uređuje postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za područje ekološke mreže koja obuhvaća zaštićena područja i područja koja nisu posebno zaštićena ali su dio ekološke mreže sukladno Direktivi Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore. Ukoliko se radi o planiranim zahvatima na području nacionalnog parka, parka prirode, posebnog rezervata, spomenika prirode postupak vodi Ministarstvo kulture. Na područjima niže kategorije zaštite i na područjima koja nisu posebno zaštićena, ali su dio ekološke mreže postupak provode upravna tijela županija, odnosno Grada Zagreba. Takvo uređenje ovog pitanja je na tragu decentralizacije poslova zaštite prirode. Za planirane zahvate za koje je posebnim propisom obvezna procjena utjecaja na okoliš, prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu prethodi postupku procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu.

Člankom **37.b** detaljno se uređuje postupak glavne ocjene prihvatljivosti s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti, kao i donošenje rješenja kojim se utvrđuju mjere ublažavanja štetnih posljedica na ekološku mrežu.

Kada se glavna ocjena provodi u postupku procjene utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, glavna ocjena se neće provoditi kao odvojeni postupak sukladno ovom Zakonu. U tom slučaju u postupku procjene utjecaja na okoliš studija mora sadržavati sve podatke propisane za glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Člankom **37. c.** uređuje se utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta. Ako se ocjenom o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu utvrdi da planirani zahvat ima značajan utjecaj na tu mrežu i da nema drugih pogodnih mogućnosti, zahvat se ipak može provesti ako postoje imperativni razlozi prevladavajućeg javnog interesa, uključujući one socijalne i gospodarske naravi. Iznimno, ako se na području ekološke mreže nalazi stanišni tip i/ili svojta iz Popisa posebno ugroženih i značajnih stanišnih tipova i svojti, može se prevladavajući javni interes zbog kojega se prihvaća planirani zahvat odnositi samo na zaštitu zdravlja ljudi i javnu sigurnost, ili na uspostavljanje bitno povoljnijih uvjeta od primarne važnosti za okoliš, ili na druge imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa, o čemu rješenje donosi Vlada Republike Hrvatske, uz sudjelovanje javnosti. Rješenjem se utvrđuju kompenzacijski uvjeti radi očuvanja povezanosti

(koherentnosti) ekološke mreže. Ako se utvrdi postojanje drugih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, a planirani zahvat će imati značajni utjecaj na međunarodno ekološki značajno područje, Vlada zahvat može odobriti samo uz prethodno pribavljeno mišljenje Europske komisije.

Odredbom članka **37.d** uređuje se ocjena prihvatljivosti planova i programa. Za planove i programe za koje zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša nije obvezna strateška procjena ili ocjena o potrebi strateške procjene, a čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, postupak ocjene prihvatljivosti za tu mrežu provodi Ministarstvo. Ocjena prihvatljivosti provodi se u postupku izdavanja uvjeta, mjera i prethodne suglasnosti sukladno člancima 123., 124. i 125. ovoga Zakona. Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu u odnosu na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja te mreže, za planove i programe za koje je zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša utvrđena obveza strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene, provodi se u skladu sa člankom 37.e ovoga Zakona.

Odredbom članka **37.e** uređuje se postupak prethodne i glavne ocjene prihvatljivosti planova i programa za ekološku mrežu kada su ti planovi i programi predmet strateške procjene.

Odredbom članka **37.f** propisuje se postupanje nadležnog tijela u slučaju kada nositelj zahvata ne provede propisane mjere ublažavanja i kompenzacijske uvjete.

Odredbom članka **37.g** propisuje se da se zahvati u prirodu moraju planirati na način da se izbjegnu i na najmanju mjeru svedu oštećenja prirode.

Uz članak 9.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 38. stavka 1. sa Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu (NN, 116/07) tako da se propisuje da Ministarstvo kulture utvrđuje posebne uvjete zaštite prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građenje i izvođenje radova i zahvata na području nacionalnog parka, posebnog rezervata, spomenika prirode, parka prirode, te izvan granica građevinskog područja za građevine za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornog uređenja, zaštite okoliša i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu prema posebnom propisu i za zahvate koji obuhvaćaju područje dviju ili više županija i Grada Zagreba.

Uz članak 10.

Ovom odredbom preciziraju se kompenzacijski uvjeti u cilju ublažavanja ili nadomještavanja predvidivih oštećenja područja ekološke mreže na način da se kao kompenzacijski uvjet utvrđuje uspostavljanje drugog područja ili plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročеног оштеćenja područja ekološke mreže u slučaju da nije moguće provesti kompenzacijske uvjete.

Uz članak 11.

Ovom odredbom uređuje se da ako nositelj zahvata u prirodi odnosno korištenja prirodnih dobara ne otkloni štetne posljedice svoga djelovanja u prirodi, njih će otkloniti nadležno tijelo na njegov trošak.“

Uz članak 12.

Ovom odredbom usklađuju se odredbe članka 42. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona sa odredbama Zakona o šumama (NN, 140/05 i 82/06) tako da se propisuje donošenje programa zaštite šumskih ekoloških sustava koji sadrži mjere njihove zaštite i unaprjeđenja na temelju praćenja stanja za zaštićena područja u kojima nije dopušteno gospodarsko korištenje prirodnih dobara. Program zaštite šumskih ekoloških sustava izrađuje i provodi javna ustanova koja upravlja zaštićenim područjem, a donosi se sukladno posebnom propisu za uređivanje šuma uz suglasnost Ministarstva.

Uz članak 13.

Ovom odredbom dodan je stavak koji određuje da nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području.

Uz članak 14.

Članak 59. brisan je iz razloga što je zaštita ekološki značajnih područja detaljno uređena člancima 5.-8. ovoga Zakona.

Uz članak 15.

Ovom odredbom precizira se da ekološki značajno područje Europske unije Natura 2000 i način upravljanja područjem utvrđuje Vlada uredbom, sukladno odredbama Direktive o staništima i Direktive o pticama (NATURA 2000).

Uz članak 16.

Ovom odredbom mijenja se podnaslov iznad članka 65. Zakona.

Uz članak 17.

Ovom odredbom propisuje se da Zavod uspostavlja i provodi inventarizaciju svih sastavnica biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti (svojte, stanišni tipovi, geolokaliteti i tipovi krajobraza), kartiranje ugroženih svojti, geolokaliteta i stanišnih tipova, te njihovo stalno i pravodobno dopunjavanje.

Uz članak 18.

Ovom odredbom uređuje se pitanje istraživanja zaštićenih prirodnih vrijednosti i speleoloških objekata.

Tako je za istraživanja zaštićenih prirodnih vrijednosti i speleoloških objekata potrebno ishoditi rješenje Ministarstva kojim se utvrđuju uvjeti pod kojim se istraživanje može provesti. Vlasnik ili nositelj prava korištenja zemljišta ili vodene površine mora omogućiti istraživanja osobi koja za to ima odobrenje Ministarstva. Osoba koja je obavila istraživanja dužna je o rezultatima istraživanja izvijestiti Ministarstvo i Zavod u roku od trideset dana od dana završetka istraživanja. Za iznošenje iz Republike Hrvatske u znanstvene svrhe divljih svojti i njihovih dijelova koje nisu zaštićena prirodna vrijednost u smislu ovoga Zakona moguće je samo na temelju rješenja Ministarstva.

Uz članak 19.

Ovom odredbom uređuju se aktivnosti koje je zabranjeno obavljati u strogom rezervatu, nacionalnom parku, posebnom rezervatu, parku prirode, regionalnom parku, značajnom krajobrazu, park-šumi i spomeniku parkovne arhitekture, kao što

su npr. obavljanje podvodnih aktivnosti bez dopuštenja Ministarstva, odnosno upravnog tijela, sidrenje i privez plovila izvan mjesta koje je odredila javna ustanova i dr.

Za kršenje ove odredbe nastavno su predviđene i prekršajne sankcije, na način kako je to propisano Prekršajnim zakonom, što će pridonijeti boljoj provedbi ovoga Zakona.

Uz članak 20.

Ovom odredbom usklađuju se odredbe Zakona o zaštiti prirode sa odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakona o Gradu Zagrebu, kojima se ukidaju poglavarstva u jedinicama lokalne i područne samouprave, te uređuje djelokrug župana, gradonačelnika i načelnika općina kao izvršnih tijela tih jedinica.

Uz članak 21.

Ovom odredbom uređuje se da za stručnog voditelja javne ustanove može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete propisane statutom ustanove.

Uz članak 22.

Ovom odredbom mijenja se članak 82. stavak 2. na način da se određuje kako se fizičkoj i pravnoj osobi na temelju koncesije može povjeriti obavljanje djelatnosti posjećivanja i razgledavanja speleološkog objekta koji se nalazi izvan zaštićenog područja ili nije posebno zaštićen,

Uz članak 23.

Ovom odredbom uređuje se sakupljanje biljaka, gljiva i njihovih dijelova te hvatanje i ubijanje životinja koje pripadaju kategoriji zaštićenih divljih svojti u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa, ako to nije ovim ili drugim zakonom drugačije propisano, uz suglasnost vlasnika ili nositelja prava na prirodnim dobrima.

Uz članak 24.

Ovom odredbom briše se članak 90. budući da je pitanje istraživanja zaštićenih prirodnih vrijednosti i speleoloških objekata uređeno člankom 67. Zakona.

Uz članak 25.

Ovom odredbom propisuje se da Ministarstvo kulture izdaje dopuštenje za uvođenje stranih divljih svojti u prirodu na temelju studije o procjeni rizika uvođenja na prirodu, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva, lovstva, morskog i slatkovodnog ribarstva. Ovaj postupak izdavanja dopuštenja sukladan je odredbama Direktive o staništima.

Način provođenja procjene rizika i izrade studije procjene rizika uvođenja, ponovnog uvođenja i uzgoja, postupak izdavanja dopuštenja te način pribavljanja mišljenja javnosti ministar će propisati pravilnikom.

Uz članak 26.

Ovom odredbom propisuje se da Ministarstvo kulture propisuje mjere zaštite za strogo zaštićene divlje svojte i mjere zaštite njihovih staništa planom upravljanja s

akcijskom planom čime se ostvaruje dodatno usklađivanje s međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Uz članak 27.

Ovom odredbom uređuju se zabrane koje se odnose na strogo zaštićene slobodnoživuće životinje radi njihove zaštite, kao što su primjerice zabrana njihova uzimanja iz prirode, namjernog hvatanja i/ili ubijanja i dr., na način kako je to propisano Direktivom Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune, čime se postiže preciznije usklađivanje.

Uz članak 28.

Ovom odredbom propisuju se da se jedino u slučaju nepostojanja drugih pogodnih mogućnosti mogu iznimno odobriti obavljanje zabranjenih radnji (članak 97.), a radi zaštite biljaka, gljiva i životinja, te zaštite prirodnih staništa i drugoga. Time se osigurava dodatno usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune.

Uz članak 29.

Ovom odredbom preciziraju se uvjeti pod kojima se pojedini primjerci strogo zaštićenih divljih životinjskih svojti mogu držati u zatočeništvu, uzgajati, prodavati i kupovati na temelju dopuštenja Ministarstva. Time se osigurava dodatno usklađivanje s odredbama Uredbe Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području.

Uz članak 30.

Odredbom ovoga članka uređuju se postupak i uvjeti izdavanja dopuštenja za iznos, unos, izvoz ili uvoz i unos s mora te potvrde za ponovni izvoz zaštićenih zavičajnih i stranih divljih svojti, njihovih dijelova i derivata. Također uređuje se postupanje sa živim životinjama u prijevozu, postupanje u slučaju kada se ne izdaje uvozno dopuštenje za zaštićene svojte, već se podnosi obavijest o uvozu te postupanje u slučaju provoza zaštićenih svojti preko teritorija Republike Hrvatske. Ministar donosi pravilnik kojem će se detaljno urediti pitanja vezana uz prekogranični promet zaštićenim divljim svojtama. Rješenja, potvrde i druge akte izdane na temelju ovog Zakona u svrhu obavljanja prekograničnog prometa zaštićenim divljim svojtama može se koristiti samo za primjerak na koji se odnosi. Propisivanjem ovakvih odredbi postiže se dodatno usklađivanje s Uredbom Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području, osobito u smislu propisivanja dodatnih prekršajnih odredbi.

Uz članak 31.

Ovom odredbom osigurava se veterinarsko zdravstveni pregled te fitosanitarni zdravstveni pregled i kontrola pošiljaka živih životinja i biljaka zaštićenih temeljem Zakona prilikom odvijanja prekograničnog prometa, nad kojima postoji nadležnost granične veterinarske i fitosanitarne inspekcije. Veterinarsko zdravstveni pregled životinja te fitosanitarni zdravstveni pregled biljaka provodi se u skladu s posebnim propisima.

Uz članak 32.

Ovom odredbom propisana je obaveza pribavljanja dopuštenja za držanje zaštićenih životinja zavičajnih ili stranih divljih svojti u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijima i sl.

Uz članak 33.

Odredbama ovoga članka propisuje se način postupanja u trgovini divljim svojstama zaštićenih na temelju Zakona te posebna pravila postupanja kada se trguje živim zaštićenim životinjama. Definira se što se podrazumijeva pod pojmom trgovine. Propisan je način podnošenja zahtjeva. Potvrdu za obavljanje trgovine izdaje Ministarstvo. Propisana je i obveza donošenja rješenja u slučaju odbijanja podnesenog zahtjeva, kako bi se podnositeljima pružila mogućnost podnošenja žalbe. Uvjete obavljanja trgovine i izdavanja potvrde za trgovinu, sadržaj zahtjeva i potvrde, vođenje evidencije o trgovini i nadzor ministar će propisati pravilnikom. Ovim odredbama ostvareno je dodatno usklađivanje s Uredbom Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području, osobito u smislu propisivanja dodatnih prekršajnih odredbi.

Uz članak 34.

Ovom odredbom propisuje se zbrinjavanje primjeraka oduzetih divljih svojti kod fizičkih ili pravnih osoba koje za to ovlasti Ministarstvo.

Uz članak 35.

Ovim odredbama propisuje se obveza poštivanja uvjeta propisanih dopuštenjima, potvrdama i drugim aktima koje izdaje Ministarstvo u svrhu uvoza, izvoza, unosa, iznosa, ponovnog izvoza, trgovine i drugih postupanja s divljim svojstama zaštićenim na temelju ovoga Zakona i međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, njihovim dijelovima i derivatima, koji moraju biti ispunjeni cijelo vrijeme trajanja dopuštenja, potvrda i drugih akata. Nositelj dopuštenja, potvrde ili drugog akta iz stavka 1. ovoga članka dužan je bez odlaganja, izvijestiti Ministarstvo o svim promjenama i novim okolnostima koje utječu ili mogu utjecati na trajanje dopuštenja ili potvrde. Ispunjavanje uvjeta provjerava Ministarstvo. Odredbama ovoga članka ostvaruje se dodatno usklađivanje s Uredbom Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području, osobito u smislu propisivanja dodatnih prekršajnih odredbi.

Uz članak 36.

Ovom odredbom propisuje se rok u kojem je oštećeni dužan prijaviti nastanak štetnog događaja u postupku nadoknade štete koju nanese od strogo zaštićena životinja.

Uz članak 37.

Ovom odredbom određuje se da Ministarstvo izdaje nositelju izrade plana uvjete i mjere zaštite prirode u postupku izrade prostornog plana posebnih obilježja, prostornog plana županije, odnosno Grada Zagreba, velikog grada, grada i općine. Ovaj postupak je sukladan Zakonu o prostornom uređenju i gradnji. U postupku izrade urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja na području nacionalnog parka i parka prirode Ministarstvo određuje nositelju izrade plana zahtjeve. U postupku donošenja ovih dokumenata prostornog uređenja koji

obuhvaćaju posebno zaštićeno područje temeljem Zakona o zaštiti prirode također je potrebno pribaviti suglasnost Ministarstva.

Uz članak 38.

Ovom odredbom je propisano da se planovi gospodarenja prirodnim dobrima koji obuhvaćaju zaštićeno područje i čija provedba može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže donose se uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Time se osigurava dodatno usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća (92/43/EEZ) o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune.

Uz članak 39. i 40.

Ovim odredbama usklađuju se članci 134. i 135. s odredbama novoga Zakona o koncesijama.

Uz članak 41.

Ovom odredbom uređuje se postupak dobivanja koncesije, uvjeti koji se moraju ispuniti za njezinu dodjelu, te upis u odgovarajuće očevidnike. Također je ovom odredbom propisano da Vlada Republike Hrvatske može iznimno, za obavljanje djelatnosti, i/ili pravo na izgradnju i korištenje objekata i postrojenja potrebnih za obavljanje tih djelatnosti u nacionalnom parku i posebnom rezervatu, bez javnog prikupljanja ponuda donijeti odluku o dodjeli koncesije pravnoj osobi koja je u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 42.

Ovom odredbu uređuje se što mora sadržavati Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja te tko je ovlašten donijeti tu odluku za pojedina zaštićena područja.

Uz članak 43.

Ovom odredbom uređuje se sklapapanje ugovora o koncesiji te način određivanja visine naknade za koncesiju.

Članak 44.

Ovom odredbom briše se članak 139. kojim se uređuje ustupanje koncesije, budući da je ta mogućnost nije dopuštena novim Zakonom o koncesijama.

Uz članak 45.

Ovom odredbom određuje se da ugovor o koncesiji prestaje važiti uz uvjete koji su propisani Zakonom o koncesijama i ako promjenom režima zaštite područja na kojem je izdana koncesija nastanu razlozi koji sprječavaju dodjeljivanje, odnosno korištenje koncesije na tom području.

Uz članak 46.

Ovom odredbom briše se članak 141. koji uređuje način prestanka ugovora o koncesiji, budući da je ta materija detaljno uređena novim Zakonom o koncesijama.

Uz članak 47.

Ovo odredbom određuje se da se naknada za koncesiju koju daje Ministarstvo plaća u korist državnog proračuna, a naknada za koncesiju koju daje nadležno županijsko tijelo ili nadležno tijelo Grada Zagreba u korist proračuna županije, odnosno Grada Zagreba.

Uz članak 48.

Ovom odredbom briše se stavci 2. i 3. članka 145. koji uređuju žalbeni postupak, s obzirom da je to pitanje drugačije uređeno novim Zakonom o koncesijama

Uz članak 49.

Ovom odredbom preciziraju se, u skladu sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN, 107/07), uvjeti za imenovanje stručnog voditelja Zavoda za zaštitu prirode, tako da se za stručnog voditelja može imenovati osoba koja je stekla naziv magistra struke ili je specijalist struke prirodnog, biotehničkog ili biomedicinskog područja, s najmanje pet godina radnog iskustva u struci te druge uvjete propisane statutom Zavoda.

Uz članak 50.

Ovom odredbom ograničava se financiranje naknade štete samo za one slučajeve kada štetu nanese strogo zaštićena životinja. Time se rasterećuje državni proračun smanjenjem broja životinjskih vrsta čiju štetu država mora nadoknaditi.

Uz članak 51.

Ovom odredbom precizira se stručna sprema za imenovanje glavnog nadzornika u skladu sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN, 107/07), kao i pitanje nošenja na službenoj odori znaka javne ustanove.

Uz članak 52.

Ovom odredbom određuje se da inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti prirode mogu, pored inspekcije zaštite prirode u Ministarstvu kulture, obavljati na moru i ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 53.

Ovom odredbom preciziraju se, u skladu sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN, 107/07), uvjeti za imenovanje višeg inspektora i inspektora zaštite prirode te je osim struke prirodnog predviđeno biotehničko, biomedicinsko ili društveno područje.

Uz članke 54. i 55.

Ovim odredbama usklađuje se članak 187. i 188. Zakona o zaštiti prirode sa odredbama novoga Prekršajnog zakona. Tako je propisano da kada postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga inspektor može sukladno posebnom propisu novčanu kaznu, štetu ili troškove naplatiti od počinitelja prekršaja odmah, bez prekršajnog naloga, uz potvrdu.

Uz članke 56. do 62.

Odredbama članaka 193. - 198. propisane su prekršajne odredbe, odnosno novčane kazne za pravne i fizičke osobe radi povrede odredaba ovoga Zakona. Propisane su detaljne prekršajne odredbe za prekršaje kada se postupa suprotno Zakonu i provedbenim propisima u slučaju počinjenja štete na ekološki značajnom području te u slučaju uvoza, izvoza, ponovnog izvoza, unosa, iznosa, unosa s more te trgovine zaštićenim divljim svojstama, čime se ostvaruje dodatno usklađivanje s Uredbom Vijeća (EZ 338/97) o zaštiti vrsta divlje faune i flore zakonskim uređenjem trgovine u tom području. Propisane su prekršajne odredbe za obavljanje aktivnosti u zaštićenim područjima bez dopuštenja nadležnog tijela i mimo odredbi prostornog plana.

Uz članak 63.

Ovom odredbom sumarno se izričaj u navedenim člancima (38. stavku 2., 79. stavku 2., 84. stavku 3., 116. stavku 2., 127. stavcima 4. i 5., 143. stavku 1., 145. stavku 3., 154. stavku 1., 155. stavku 2., 163. stavku 1., 164. stavku 1.) Zakona o zaštiti prirode usklađuje s tekstom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode u odgovarajućem padežu.

Uz članak 64.

Ovom prijelaznom odredbom utvrđuje se, s obzirom na promjenu nadležnosti za obavljanje poslova zaštite prirode, obveza županija da ustroje upravna tijela koja će obavljati poslove određene Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode, te da preuzmu službenike, poslove, spise i uredsku i drugu opremu od državnih ureda u županijama koji su do sada obavljali te poslove.

Uz članak 65.

Ovom odredbom određuje se da postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br.70/05). Do donošenja uredbe Vlade Republike Hrvatske iz članka 15. ovoga Zakona, ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu iz članka 5. ovoga Zakona, primjenjuje se samo na ekološku mrežu proglašenu Uredbom Vlade Republike Hrvatske o proglašenju ekološke mreže (Narodne novine br.109/07).

Uz članak 66.

Ovom završnom odredbom propisuje se da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbe članka 37.c stavaka 4.i 6. koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i članka 20. ovoga Zakona koji stupa na snagu 18. svibnja 2009. godine.

PREGLED ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

ZAKON

O ZAŠTITI PRIRODE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 7.

U ovome Zakonu u uporabi su pojmovi sa sljedećim značenjem:

1. *biološka raznolikost* je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekoloških sustava, a uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica, te raznolikost između ekoloških sustava,
2. *certifikacija šuma* je postupak u kojem treća neovisna strana ispituje postiže li gospodarenje i uporaba šuma unaprijed utvrđenu ekološku, gospodarsku i društvenu razinu,
3. *crveni popis* ugroženih svojti je popis divljih svojti, raspoređenih po kategorijama ugroženosti,
4. *derivat* je organski ili anorganski produkt živih organizama (slonova kost, jelenji rogovi i dr.),
5. *divlje svojte* biljaka, gljiva i životinja su sve svojte koje nisu nastale pod utjecajem čovjeka kao posljedica uzgojnih aktivnosti,
6. *doprirodni uvjeti* su uvjeti u ekološkom sustavu ili krajobrazu na čiji je razvoj čovjek utjecao u neznatnoj mjeri te se u njima odvijaju procesi koji su uglavnom samoregulirajući i koji mogu opstati bez izravnog ljudskog djelovanja,
7. *ekološka mreža* je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti,
8. *ekološki koridor* je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog i čine dio ekološke mreže,
9. *ekološki značajno područje* je područje koje bitno pridonosi očuvanju biološke raznolikosti u Republici Hrvatskoj,
10. *endem* je svojta čije rasprostranjenje je ograničeno na određeno područje,
11. *fosili* predstavljaju sačuvane cjeline, dijelove, ili tragove izumrlih organizama i njihovih životnih aktivnosti,
12. *genetska raznolikost* je raznolikost gena između jedinki, populacija, vrsta i viših taksonomskih kategorija,
13. *geološka baština* je sve ono što je sačuvano u strukturi i teksturi stijena i tla kao što su geološke, geomorfološke, hidrogeološke pojave i objekti te paleontološki i mineraloški nalazi koji čine sastavni dio krajobraza,
14. *invazivna strana vrsta* je strana vrsta čije naseljavanje ili širenje ugrožava biološku raznolikost,
15. *javni interes* je interes za Republiku Hrvatsku ili interes građana (stanovnika) jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave,
16. *krš* je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno otjecanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju

posebni površinski (škrape, ponikve, uvale, polja u kršu i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim, evaporitnim ili gipsanim stijenama,

17. *minerali* su samородni homogeni kemijski elementi ili spojevi u vidu kristalizirane ili amorfne tvari, određene strukture, oblika i sastava. Minerali u smislu ovoga Zakona nisu mineralne sirovine,

18. *ministar* je čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode,

19. *Ministarstvo* – središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode,

20. *oblikovana priroda* je dio prirode koju je čovjek oblikovao s namjenom odgoja, obrazovanja, oblikovanja krajobraznih elemenata ili s kojom drugom svrhom, a koji je značajan za očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (npr. drvoredi, parkovi, botanički vrtovi, arboretumi i drugo),

21. *obnavljanje prirode* je skup stručnih mjera i radnji kojima se narušeno stanje biološke i krajobrazne raznolikosti vraća u stanje blisko izvornom,

22. *očuvanje prirode* je svaki postupak, koji se obavlja radi održavanja i poboljšanja stanja očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti,

23. *održivo korištenje prirodnih dobara* je korištenje prirodnih dobara na način i u obujmu koji ne vodi do njihova propadanja, nego se održava njihov potencijal kako bi se udovoljilo potrebama i težnjama sadašnjih i budućih naraštaja,

24. *oštećenje prirode* je stanje prirode, kada su ljudskim djelovanjem promijenjeni prirodni procesi u tolikoj mjeri da je narušena prirodna ravnoteža ili su uništene prirodne vrijednosti,

25. *planovi gospodarenja prirodnim dobrima* su na temelju posebnih zakona propisane planske osnove za upravljanje, gospodarenje i korištenje prirodnim dobrima u gospodarske, socijalne i ekološke namjene,

26. *ponovno uvođenje u prirodu (reintrodukcija)* je ponovno naseljavanje neke svojte u područje iz kojeg je ranije izumrla, a u ekološkom sustavu još postoje približno jednaki ekološki uvjeti kao i prije izumiranja,

27. *populacija* je skupina prostorno i vremenski povezanih primjeraka iste vrste, u kojoj se one međusobno razmnožavaju,

28. *povoljno stanje* vrste ili stanišnoga tipa je stanje koje u predvidljivoj budućnosti osigurava opstanak te vrste ili stanišnoga tipa,

29. *praćenje stanja (monitoring)* je osmišljeno i sustavno praćenje stanja prirode, odnosno sastavnica biološke i krajobrazne raznolikosti,

30. *prirodna dobra* su sve sastavnice prirode koje čovjek koristi u gospodarske svrhe; prirodna dobra mogu biti neobnovljiva (mineralne sirovine) i obnovljiva (biološka dobra, vode, obnovljivo tlo),

31. *prirodna ravnoteža* je stanje međusobno uravnoteženih odnosa i utjecaja živih bića među sobom i s njihovim staništem. Prirodna ravnoteža je narušena, kada se poremeti kvantitativna ili kvalitativna struktura životnih zajednica, ošteti ili uništi stanište, uništi ili promijeni sposobnost djelovanja ekološkog sustava, prekine međusobna povezanost pojedinih ekoloških sustava, ili prouzroči znatnija izoliranost pojedinih populacija,

32. *prirodne vrijednosti* su dijelovi prirode koji zavrjeđuju posebnu zaštitu radi očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, radi svoje osjetljivosti ili radi znanstvenoga, kulturološkoga, estetskoga, obrazovnoga, gospodarskoga i drugoga javnog interesa,

33. *prirodnina* je svaka izvorna sastavnica prirode (npr. biljka, gljiva, životinja, mineral, fosil, stijena, voda, zrak, tlo i drugo),

34. *rizik za prirodu* je vjerojatnost da će neki zahvat posredno ili neposredno prouzročiti štetu prirodi,
35. *sigovine* su nakupine minerala u podzemnim prostorima različitih oblika (stalaktiti, stalagmiti, stalagnati, helektiti i dr.),
36. *speleološki objekti* su prirodno formirane podzemne šupljine duže od pet metara u koje može ući čovjek, a dimenzije ulaza su im manje od dubine ili dužine objekta (špilje, jame, ponori, estavele i dr.),
37. *speleološki katastar* je dio baze podataka o speleološkim objektima i sastavni dio baze podataka o zaštićenim prirodnim vrijednostima,
38. *stanište* je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sustava, određena zemljopisnim i abiotičkim svojstvima; sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip,
39. *strana vrsta* je nezavičajna vrsta koja prirodno nije obitavala u određenom ekološkom sustavu nekoga područja, nego je u njega dospjela namjernim ili nenamjernim unošenjem,
40. *stupica* je sredstvo namijenjeno za zadržavanje ili hvatanje životinja kojim se sprječava njihovo slobodno kretanje,
41. *svojta* je klasifikacijska jedinica bilo koje razine u taksonomiji (imenovanju) organizama (mikroorganizama, gljiva, biljaka i životinja), a u ovom Zakonu se odnosi na vrste i podvrste,
42. *udomaćena vrsta* je vrsta na čiji je proces evolucije djelovao čovjek kako bi udovoljio svojim potrebama,
43. *unos s mora* podrazumijeva unošenje u Republiku Hrvatsku bilo kakvog primjerka biljke ili životinje koji je uzet u morskom okruženju i unosi se izravno iz morskog okruženja koje nije pod jurisdikcijom niti jedne države, uključujući zračni prostor iznad mora te morsko dno i podzemlje ispod mora,
44. *utjecajno područje* je prostor izvan granica zaštićenog područja kojim se sprječava negativan utjecaj na zaštićeno područje,
45. *uvođenje u prirodu (introdukcija)* je namjerno ili nenamjerno naseljavanje odnosno unošenje vrsta ili podvrsta u ekološki sustav nekoga područja, u kojemu one nikad ranije nisu prirodno obitavale,
46. *utočište za životinje* je prostor, namijenjen privremenom boravku, odnosno liječenju bolesnih ili ranjenih životinja, odbačenih mladunaca koji sami još nisu sposobni preživjeti u prirodi, te životinja koje su bile oduzete vlasniku radi protupravnog zadržavanja u zatočeništvu, nedopuštene trgovine, izvoza, uvoza i radi drugih zakonom određenih razloga,
47. *vlažna staništa* uključuju područja močvarnih zemljišta, poplavnih šuma i cretova, krške hidrogeološke i hidrološke sustave i druge vode, prirodne ili umjetne, stalne ili povremene, sa stajaćom ili tekućom vodom, slatkom ili slanom, uključujući područja morske vode čija dubina za vrijeme oseke ne prelazi šest metara,
48. *zahvat u prirodu* je svako privremeno ili trajno djelovanje čovjeka na prirodu koje može narušiti prirodnu ravnotežu, ako to djelovanje nije u cilju zaštite i očuvanja prirode,
49. *zaštićene prirodne vrijednosti* su prirodne vrijednosti proglašene zaštićenima od tijela utvrđenog ovim Zakonom i upisane u upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti, a odnose se na zaštitne kategorije (strogi rezervati, nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobrazi, park-šume i spomenici parkovne arhitekture), zaštićene biljne, gljivlje i životinjske svojte uključujući mrtve primjerke divljih svojti zaštićenih na temelju ovoga Zakona i međunarodnih ugovora, njihove dijelove i derivate, te zaštićene minerale i fosile;

50. *zavičajna vrsta* je vrsta koja prirodno obitava u određenom ekološkom sustavu nekoga područja.

III. POSTUPAK PROGLAŠAVANJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

1. Zaštićena područja

Članak 25.

(1) Ako nestanu obilježja zbog kojih je proglašeno zaštićeno područje, donositelj akta o proglašenju može donijeti akt o prestanku zaštite uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva, a po postupku propisanom za donošenje akta o proglašenju zaštite.

(2) Akt o prestanku zaštite dostavlja se nadležnom sudu radi brisanja zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Preventivna zaštita

Članak 26.

(1) Za područje za koje se stručnim obrazloženjem Zavoda utvrdi da ima svojstva zaštićenog područja i/ili je pokrenut postupak radi stavljanja pod zaštitu utvrđuje se da je pod preventivnom zaštitom donošenjem rješenja o preventivnoj zaštiti. Rješenje o preventivnoj zaštiti donosi Ministarstvo.

(2) Rješenjem o preventivnoj zaštiti utvrđuje se zaštićeno područje i rok na koji se određuje preventivna zaštita koji ne može biti dulji od tri godine od dana donošenja rješenja.

(3) Za vrijeme preventivne zaštite na prirodnu vrijednost primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

(4) Rješenje o preventivnoj zaštiti dostavlja se nadležnom sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

4. Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti

Članak 30.

(1) Zaštićene prirodne vrijednosti upisuju se u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti.

(2) Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti vodi Ministarstvo.

(3) Upis zaštićenih prirodnih vrijednosti i brisanje iz Upisnika obavlja se na temelju akta o utvrđivanju, odnosno proglašenju te akta o prestanku zaštite.

(4) Sadržaj i način vođenja Upisnika zaštićenih prirodnih vrijednosti propisat će pravilnikom ministar.

(5) Podaci iz Upisnika zaštićenih prirodnih vrijednosti su javni, osim ako se odredi da su podaci o položaju zaštićene prirodne vrijednosti radi njezine zaštite tajni.

Zahvati u prirodu

Članak 35.

(1) Zahvati u prirodu planiraju se na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svedu oštećenja prirode.

(2) Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.

IV. PROVOĐENJE ZAŠTITE I OČUVANJA PRIRODE

1. Opće mjere zaštite i očuvanja prirode

Zahvati u prirodu

Članak 36.

(1) Za planirani zahvat u prirodu koji nije obuhvaćen procjenom utjecaja na okoliš, a koji sam ili s drugim zahvatima može imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, ocjenjuje se njegova prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti, sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

(2) Za planirane zahvate za koje je posebnim propisom obvezna procjena utjecaja na okoliš, ocjena prihvatljivosti za prirodu obavlja se u sklopu procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu.

(3) Zahvate za koje je obvezna ocjena prihvatljivosti za prirodu, sadržaj, rok i način utvrđivanja ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu, način obavješćivanja javnosti i način izračuna jamčevine za uklanjanje mogućih posljedica na prirodu ministar će propisati pravilnikom uz prethodnu suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave za poslove zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Članak 37.

(1) Ako je ocjenom o prihvatljivosti zahvata iz članka 36. ovoga Zakona planirani zahvat prihvatljiv, Ministarstvo izdaje rješenje o dopuštenju zahvata. Rješenjem se utvrđuju i uvjeti zaštite prirode koji sadrže i kompenzacijske uvjete. Rješenjem se utvrđuje i plaćanje jamčevine za otklanjanje mogućih posljedica na prirodu do visine predviđenih troškova potrebnih za otklanjanje mogućih posljedica, način plaćanja i povrata jamčevine. Ako je ocjenom o prihvatljivosti zahvata za prirodu planirani zahvat neprihvatljiv, Ministarstvo izdaje rješenje kojim odbija zahtjev za izvođenje zahvata u prirodi.

(2) Iznimno, ako planirani zahvat nije prihvatljiv za prirodu, zbog javnog interesa, uključujući one gospodarske i socijalne naravi, ili zbog pomanjkanja drugih pogodnih rješenja, Vlada može izdati dopuštenje za provođenje planiranog zahvata, uz prethodno provedenu javnu raspravu. Dopuštenje mora sadržavati kompenzacijske uvjete.

(3) Ako se na području planiranoga zahvata nalazi stanišni tip ili stanište biljne, gljivlje ili životinjske vrste, koji su zaštićeni na temelju međunarodnih ugovora i drugih propisa, može se prevladavajući javni interes, zbog kojega se prihvaća planirani zahvat, odnositi samo na zaštitu zdravlja ljudi i javnu sigurnost, ili na uspostavljanje bitno povoljnijih uvjeta za prirodu.

Članak 38.

(1) Ministarstvo utvrđuje posebne uvjete zaštite prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građenje i izvođenje radova i zahvata na području nacionalnog parka, posebnog rezervata, spomenika prirode, parka prirode, te izvan granica građevinskog područja za građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku utvrđene posebnim propisom i za zahvate koji obuhvaćanju područje dviju ili više županija i Grada Zagreba.

(2) Ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove zaštite prirode (u daljnjem tekstu: ured državne uprave) utvrđuje posebne uvjete zaštite prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građenje i izvođenje radova i zahvata na području regionalnog parka, značajnog krajobraza, park-šume, spomenika parkovne arhitekture, te izvan granica građevinskog područja.

Ublažavanje štetnih posljedica na prirodu nastalih zahvatima u prirodi ili korištenjem prirodnih dobara

Članak 39.

(1) Kompenzacijski uvjeti se utvrđuju u cilju ublažavanja ili nadomještanja predvidivih oštećenja prirode.

(2) Kompenzacijski uvjeti određuju se ovisno o predviđenom ili prouzročenom oštećenju prirode te mogućnosti povrata u doprirodno stanje.

(3) Pri izboru kompenzacijskog uvjeta prednost ima nadoknađivanje područjem koje ima iste ili slične značajke oštećene prirode za koju se provodi kompenzacija, i kojim se osigurava povezanost i cjelovitost ekološke mreže.

(4) Oblici kompenzacijskih uvjeta su:

– uspostavljanje kompenzacijskog područja, koji ima iste ili slične značajke oštećene prirode,

– uspostavljanje drugog područja značajnog za očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, odnosno za zaštitu prirodnih vrijednosti,

– plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročеног оštećenja prirode u slučaju da nije moguće provesti sanacijske ili druge kompenzacijske uvjete.

(5) Ministarstvo utvrđuje kompenzacijske uvjete. Novčani iznos na ime kompenzacije uplaćuje se u korist državnog proračuna.

Članak 40.

(1) Ako se zahvat u prirodi ili korištenje prirodnih dobara izvede bez utvrđenih uvjeta zaštite prirode ili suprotno izdanim uvjetima zaštite prirode, te zbog toga nastanu oštećenja prirode, nositelj zahvata odnosno korištenja prirodnih dobara dužan je bez odgađanja i na vlastiti trošak otkloniti štetne posljedice svog djelovanja.

(2) Ako nositelj zahvata u prirodi odnosno korištenja prirodnih dobara ne otkloni štetne posljedice svog djelovanja u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, te zbog toga nastanu oštećenja prirode na ekološki značajnim područjima, zaštićenim područjima ili drugim prirodnim vrijednostima, Ministarstvo će nositelju zahvata odnosno korisniku prirodnih dobara rješenjem odrediti kompenzacijski uvjet, koji je dužan provesti sukladno članku 39. ovoga Zakona te iznos nadoknade štete zbog nanesenih oštećenja prirodi.

2. Zaštita ekoloških sustava

Članak 42.

(1) Očuvanje biološke raznolikosti šumskih ekoloških sustava obavlja se sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

(2) Očuvanje biološke raznolikosti šuma u gospodarenju šumama osigurava se na načelima održivog razvitka i održavanja prirodnog sastava vrsta i njihove prirodne obnove.

(3) Gospodarenje šumama u smislu stavka 2. ovoga članka provodi se na načelima certifikacije šuma i prema posebnom propisu.

(4) Za zaštićena područja donosi se program zaštite šumskih ekoloških sustava koji sadrži mjere njihove zaštite i unaprjeđenja na temelju praćenja stanja.

(5) Program zaštite šumskih ekoloških sustava sastavni je dio plana upravljanja javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima iz članka 80. stavka 1. ovoga Zakona i planova gospodarenja šumama.

3. Očuvanje ekološke mreže

Članak 58.

(1) Ekološki značajna područja su:

- područja koja su biološki iznimno raznovrsna ili dobro očuvana, a koja su međunarodno značajna po mjerilima međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka,
- područja koja bitno doprinose očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti u Republici Hrvatskoj,
- područja stanišnih tipova koji su ugroženi na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini,
- staništa vrsta koje su ugrožene na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini;
- staništa endemičnih svojiti za Republiku Hrvatsku,
- područja koja bitno pridonose genskoj povezanosti populacija bioloških vrsta (ekološki koridori),
- selidbeni putevi životinja,
- očuvane šumske cjeline.

(2) Sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti, čini ekološku mrežu. Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim ekološkim koridorima.

(3) Ekološku mrežu sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora na prijedlog Ministarstva proglašava Vlada.

Članak 59.

(1) Zaštita ekološki značajnih područja osigurava se provođenjem propisanih mjera i uvjeta zaštite prirode u cilju očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području.

(3) Iznimno, Ministarstvo može dopustiti radnje iz stavka 2. ovoga članka ako se oštećenje ekološki značajnog područja može odgovarajućim mjerama kompenzirati, ili ako su zahvati i radnje potrebni radi prevladavajućega javnog interesa.

(4) U slučaju izdavanja dopuštenja sukladno stavku 3. ovoga članka Ministarstvo određuje kompenzacijske uvjete.

Članak 60.

(1) Međunarodno ekološki značajno područje je ono područje koje na temelju međunarodnih standarda utvrdi Vlada uredbom te osigura zaštitu određenim režimom zaštite, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Upravljanjem međunarodno ekološki značajnim područjem iz stavka 1. ovoga članka osigurava se očuvanje i poboljšanje njegovih svojstava koja su najznačajnija za očuvanje povoljnog stanja stanišnog tipa ili divlje vrste.

(3) Radi zaštite međunarodno ekološki značajnih područja i poboljšanja povezanosti ekološke mreže, čuvaju se i razvijaju značajke koje su najvažnije za očuvanje

povoljnog stanja vrsta zaštićenih temeljem međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka i koji su na snazi.

(4) Nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na međunarodno ekološki značajnom području.

6. Inventarizacija i praćenje stanja

Članak 65.

(1) Zavod uspostavlja i provodi inventarizaciju svih sastavnica biološke i krajobrazne raznolikosti (biološke svojte, stanišni tipovi i tipovi krajobraza), kartiranje ugroženih svojti i stanišnih tipova, te njihovo stalno i pravodobno dopunjavanje.

(2) Podaci o inventarizaciji dostavljaju se Ministarstvu. Podaci su javni, osim ako se radi zaštite divljih svojti ili staništa podaci ne proglase tajnim.

Članak 67.

(1) Za istraživanja na zaštićenim područjima, zaštićenih biljnih, gljivljih i životinjskih svojta, zaštićenih minerala, fosila i speleoloških objekata potrebno je ishoditi dopuštenje Ministarstva. Dopuštenjem se utvrđuju i uvjeti zaštite prirode. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

(2) Pravna ili fizička osoba koja je obavila istraživanja dužna je o rezultatima istraživanja izvijestiti Ministarstvo i Zavod u roku od trideset dana od dana završetka istraživanja.

Članak 68.

Zavod vodi informacijski sustav zaštite prirode kao dio jedinstvenoga informacijskog sustava Ministarstva, prema međunarodno prihvaćenim standardima i obvezama.

POSEBNE MJERE ZAŠTITE I OČUVANJA PRIRODE

7. Provođenje zaštite u zaštićenim područjima

Članak 76.

(1) Upravno vijeće javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem donosi:

- statut javne ustanove,
- plan upravljanja,
- godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja s cjenikom usluga vezanih za korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti,
- opće akte,
- plan razvoja javne ustanove i godišnji financijski plan,
- odluke o izboru, odnosno imenovanju i razrješenju službenika određenih statutom javne ustanove.

(2) Plan upravljanja i godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja nacionalnog parka i parka prirode s cjenikom usluga vezanih za korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti donosi se uz suglasnost Ministarstva i prethodno mišljenje Zavoda.

(3) Plan upravljanja ostalih zaštićenih područja donosi se uz suglasnost Ministarstva i prethodno mišljenje Zavoda, a godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja uz suglasnost poglavarstva županije ili Grada Zagreba, odnosno poglavarstva grada ili općine.

(4) Statut javne ustanove koja upravlja nacionalnim parkom ili parkom prirode donosi se uz suglasnost Ministarstva, a javne ustanove koja upravlja ostalim zaštićenim područjima donosi se uz suglasnost poglavarstva osnivača.

(5) Javna ustanova koja upravlja zaštićenim područjem na području dvije ili više županija donosi statut uz suglasnost Ministarstva.

(6) Javna ustanova dostavlja osnivaču izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Upravljanje zaštićenim područjem

Članak 78.

(1) Stručni rad javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem vodi stručni voditelj ustanove čija se prava, dužnosti i odgovornosti, te uvjeti koje mora ispunjavati, utvrđuju statutom ustanove.

(2) Za stručnog voditelja javne ustanove može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu prirodoslovnog usmjerenja i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Speleološki objekti

Članak 82.

(1) Ako se speleološki objekt nalazi na zaštićenom području ili je posebno zaštićeno područje, njime upravlja javna ustanova sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako se speleološki objekt nalazi izvan zaštićenog područja ili ako nije posebno zaštićen, upravljanje speleološkim objektom radi posjećivanja i razgledavanja može se povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju odluke o dodjeli koncesije sukladno ovom Zakonu.

8. Zaštita i očuvanje divljih svojti

Članak 89.

(1) Za skupljanje biljaka, gljiva i njihovih dijelova, te hvatanje ili ubijanje životinja koje pripadaju kategoriji zaštićenih divljih svojti iz članka 19. ovoga Zakona, u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa, ako nije ovim ili drugim zakonom drugačije propisano, potrebno je ishoditi dopuštenje Ministarstva. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

(2) Podnositelj zahtjeva može dobiti dopuštenje za radnje iz stavka 1. ovoga članka, ako ima prethodnu suglasnost vlasnika ili nositelja prava na prirodnim dobrima.

Članak 90.

(1) Fizičke i pravne osobe mogu obavljati istraživanja na zaštićenim prirodninama u Republici Hrvatskoj uz dopuštenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove znanosti uz prethodnu suglasnost Ministarstva, a kada se radi o istraživanjima na životinjama i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva.

(2) Istraživanja iz stavka 1. ovoga članka mogu se obavljati na zemljištu ili vodenoj površini uz prethodnu suglasnost vlasnika ili nositelja prava korištenja.

(3) Osoba koja je obavila istraživanja dužna je o rezultatima istraživanja izvijestiti središnja tijela državne uprave iz stavka 1. ovoga članka u roku od 8 dana od dana završetka istraživanja.

(4) Za iznošenje iz Republike Hrvatske u znanstvene svrhe divljih svojti i njihovih dijelova koje nisu zaštićena prirodna vrijednost u smislu ovoga Zakona potrebno je pribaviti dopuštenje Ministarstva. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

Članak 91.

(1) Zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u prirodu na područje Republike Hrvatske i u ekološke sustave u kojima prirodno ne obitavaju.

(2) Zabranjeno je uvođenje stranih vrsta riba u prirodne i doprirodne vode, kao i prenošenje takvih vrsta iz ribogojilišta u druga vlažna staništa.

(3) Iznimno, uvođenje iz stavka 1. ovoga članka je dopušteno ako je znanstveno i stručno utemeljeno i prihvatljivo s gledišta zaštite prirode i održivog gospodarenja.

(4) Ministarstvo izdaje dopuštenje iz stavka 3. ovoga članka na temelju studije o procjeni rizika uvođenja na prirodu, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

(5) Troškove izrade studije i provođenja postupka procjene rizika uvođenja na prirodu snosi pravna ili fizička osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanje dopuštenja.

(6) Ne smatra se uvođenjem uzgoj stranih divljih svojti u kontroliranim uvjetima koji onemogućavaju naseljavanje u prirodu.

(7) Način izrade studije i provođenja studije o procjeni rizika uvođenja i ponovnog uvođenja u prirodu, te način pribavljanja mišljenja javnosti propisat će ministar pravilnikom.

Strogo zaštićene divlje svojte

Članak 96.

(1) Pojedina divlja svojta može biti strogo zaštićena na cijelom području Republike Hrvatske ili na pojedinim njezinim dijelovima.

(2) Mjere zaštite za strogo zaštićene divlje svojte i mjere zaštite njihovih staništa Ministarstvo će propisati naredbom.

(3) Ako je neko područje privremeno stanište strogo zaštićene divlje svojte, a njegova se zaštita ne može osigurati na neki drugi način, Ministarstvo može naredbom, uz pribavljeno mišljenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo, proglasiti to područje ili neki njegov dio privremeno zaštićenim, ali ne dulje od šest mjeseci.

Članak 97.

(1) Zabranjeno je branje, skupljanje, uništavanje, sječa ili iskopavanje samoniklih strogo zaštićenih biljaka i gljiva.

(2) Zabranjeno je držanje i trgovina samoniklim strogo zaštićenim biljkama i gljivama.

(3) Strogo zaštićene životinje zabranjeno je:

– namjerno hvatati, držati i/ili ubijati,

– namjerno oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, te područja njihova razmnožavanja ili odmaranja,

– namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemiravanje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite,

– namjerno uništavati ili uzimati jaja iz prirode ili držati prazna jaja,

– prikrivati, držati, uzgajati, trgovati, uvoziti, izvoziti, prevoziti i otuđivati ili na bilo koji način pribavljati i preparirati.

(4) Zaštitu uživaju i samonikle biljke i gljive, te divlje životinje koje se nalaze u nacionalnom parku, strogom rezervatu, te u posebnom rezervatu ako se radi o samoniklim biljkama, gljivama, te divljim životinjama radi kojih je područje primarno zaštićeno, kao i sve podzemne životinje, i kad nisu zaštićene kao pojedine svojte, ako aktom o zaštiti toga područja za pojedinu vrstu nije drugačije određeno.

(5) Nenamjerno hvatanje i/ili ubijanje strogo zaštićenih životinja prijavljuje se Ministarstvu. Ministarstvo vodi evidenciju o nenamjerno uhvaćenim i/ili ubijenim strogo zaštićenim životinjama, te odlučuje o zaštitnim mjerama u cilju sprječavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste.

Članak 98.

(1) Iznimno od odredbi članka 97. ovoga Zakona, u slučaju opravdanoga javnog interesa te ako iznimka neće biti štetna za opstanak određene populacije, Ministarstvo može dopustiti radnje radi:

- zaštite biljaka, gljiva i životinja,
- sprječavanja ozbiljnih šteta na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima, vodi i drugim oblicima vlasništva,
- zaštite javnoga zdravlja i sigurnosti, zračne sigurnosti ili drugih prevladavajućih javnih interesa,
- istraživanja i obrazovanja, ponovnog naseljavanja (repopulacije), ponovnog unošenja, te nužnoga razmnožavanja.

(2) Ministarstvo može dopustiti, na selektivnoj osnovi i ograničeno, uzimanje, držanje i ostalo razumno korištenje nekih strogo zaštićenih divljih svojti u malim količinama pod uvjetima strogog nadzora radi održavanja povoljnog stanja vrste.

Članak 99.

(1) Pojedini primjerci strogo zaštićenih divljih životinjskih svojti mogu se držati u zatočeništvu, uzgajati, prodavati i kupovati na temelju dopuštenja Ministarstva, uz uvjet:

- da se radi o primjercima koji su zakonito uvezeni u Republiku Hrvatsku i imaju vlasnika,
- da se radi o primjercima koji su zakonito stečeni prije nego je svojta zakonom zaštićena
- da se radi o slučaju iz članka 98. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od članka 97. ovoga Zakona, pojedine strogo zaštićene životinje, gljive i biljke smiju se stavljati u promet, odnosno izvoziti i uvoziti u svrhu trgovine uz dopuštenje Ministarstva, te izvoziti i uvoziti u znanstvene svrhe, radi razmjene, izlaganja i sl. na temelju dopuštenja Ministarstva.

(3) Nalaznik je dužan obavijestiti najbližu veterinarsku organizaciju i veterinarsku ambulantu privatne prakse i Ministarstvo o:

- pronađenim mrtvim primjercima strogo zaštićenih divljih životinja,
- primjercima strogo zaštićenih divljih životinja koje su bolesne ili ozlijeđene u mjeri da nisu sposobne samostalno preživjeti u prirodi.

(4) Veterinarska organizacija i veterinarska ambulanta privatne prakse dužna je utvrditi uzroke uginuća pronađenih mrtvih strogo zaštićenih divljih životinja. Troškove postupka snosi Ministarstvo.

(5) Ministarstvo može nalazniku bolesne ili ozlijeđene životinje na njegov zahtjev dopustiti, ako posjeduje zadovoljavajuće znanje i uvjete, držanje te životinje u zatočeništvu radi liječenja i oporavka. Opravdane troškove nastale liječenjem životinje snosi Ministarstvo.

(6) Ministarstvo može dopustiti izuzetke od zabrane držanja u zatočeništvu i prodaje strogo zaštićenih divljih svojti, ako se radi o zaplijenjenim ili oduzetim primjercima, i ako to nije u suprotnosti s drugim propisima i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

(7) Svi primjerci strogo zaštićenih divljih svojti iz stavka 6. ovoga članka moraju biti obilježeni na propisani način.

Prekogranični promet zaštićenim divljim svojstama

Članak 101.

(1) Ministarstvo izdaje dopuštenje za iznos, unos, izvoz ili uvoz i unos s mora divljih svojti, njihovih dijelova i derivata zaštićenih na temelju ovoga Zakona. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

(2) Provoz zaštićenih svojti kroz teritorij Republike Hrvatske obavlja se na temelju valjanog dopuštenja o izvozu ili ponovnom izvozu koje je izdalo nadležno tijelo zemlje izvoznice ili zemlje ponovnog izvoza.

(3) Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na temelju dokaza:

- o zakonitom stjecanju prava raspolaganja jedinkom svojte divlje životinje, gljive i biljke ili da se radi o uzgojenom primjerku;
- da su životinje ili pošiljka obilježeni na propisani način;
- da je u slučaju uvoza, pribavljeno izvozno dopuštenje nadležnoga tijela u zemlji izvoza.

(4) Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se samo ako je Ministarstvo utvrdilo da uvoz i izvoz koji se odobrava ne ugrožava divlje populacije životinje, gljive ili biljke o kojoj se radi.

(5) Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka potrebno je pribaviti i kad se radi o križancu čiji jedan ili oba roditelja pripadaju zaštićenoj divljoj svojti.

(6) Vrste za koje se izdaje dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka, postupak i uvjete izdavanja dopuštenja, način obilježavanja životinja ili pošiljki, način provođenja nadzora i vođenja evidencije te izrade izvješća, ministar će propisati pravilnikom.

(7) Pri uvozu, izvozu, unosu s mora i/ili provozu žive životinje moraju se prevoziti i njegovati na način koji svodi na najmanju mjeru mogućnost ozljeđivanja, oštećenja zdravlja ili nehumanog postupanja, u skladu s posebnim propisima.

Članak 102.

(1) Uvoz, izvoz ili provoz, te unos ili iznos zaštićenih svojti, njihovih dijelova i derivata obvezatno se prijavljuje nadležnoj ustrojstvenoj jedinici carinske službe, sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima za njegovu provedbu, te uz odgovarajuću primjenu carinskih propisa.

(2) Veterinarsko zdravstveni pregled i kontrolu pošiljaka iz stavka 1. ovoga članka nad kojima postoji nadležnost granične veterinarske inspekcije provodi se u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva.

(3) Granične prijelaze na kojima se može obavljati uvoz, izvoz ili provoz, te unos ili iznos zaštićenih svojti, njihovih dijelova i derivata, te uvjete u pogledu njihove

opremljenosti i osposobljenosti za obavljanje tih poslova, propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva uz suglasnost ministra.

(4) Carinska služba dužna je prilikom uvoza, izvoza, unosa s mora ili ponovnog izvoza iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona pregledati odgovarajuća dopuštenja ovisno o propisanoj zaštiti divljih svojti, te ovjeriti prelazak granice u za to predviđenoj rubrici obrasca dopuštenja. U slučaju izvoza, odgovarajući preslik dopuštenja s naznakom »za zemlju izvoza«, carinska služba ovjeren dostavlja Ministarstvu, a preslik dopuštenja s naznakom »za carinu« zadržava za vlastitu evidenciju. U slučaju uvoza carinska služba ovjerava original dopuštenja i prvi preslik za podnositelja zahtjeva te prvi preslik za podnositelja zahtjeva vraća uvozniku, a original dopuštenja dostavlja Ministarstvu.

Držanje, uzgoj i trgovina divljim svojatama

Članak 105.

(1) Fizička ili pravna osoba koja namjerava držati životinje zavičajnih ili stranih divljih svojti u zatočeništvu s namjerom prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijima, terarijima ili sličnim prostorima, dužna je ishoditi dopuštenje Ministarstva. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

(2) Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se ako podnositelj zahtjeva dokaže da su ispunjeni propisani uvjeti, te da će životinje prikazivati u okruženju koje oponaša prirodne uvjete u staništu i koje ne iskrivljuje saznanja o biologiji svojte.

Članak 107.

(1) Pravna i fizička osoba koja obavlja trgovačku djelatnost živim životinjama zavičajnih ili stranih divljih svojti, dužna je osigurati odgovarajuće uvjete za držanje životinja sukladno ovom Zakonu i drugim propisima, te voditi evidenciju o trgovini životinjama.

(2) Trgovinom se smatra prodaja i kupovina, stjecanje u komercijalne svrhe, izlaganje javnosti radi stjecanja dobiti, korištenje u svrhu stjecanja dobiti, držanje radi prodaje, nuđenje na prodaju ili prijevoz radi prodaje, te najam i razmjena životinja, gljiva i biljaka. Trgovati se može samo primjercima uzgojenim u prijavljenom uzgoju ili koji imaju ispravu o dopuštenom porijeklu, uz uvjet da je primjerak ili pošiljka propisno obilježena.

(3) Prilikom trgovine zaštićenim životinjama, prodavatelj, odnosno vlasnik dužan je novome vlasniku izdati potvrdu o podrijetlu životinje i račun.

(4) Pravne i fizičke osobe za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka dužne su pribaviti dopuštenje, odnosno suglasnost Ministarstva.

Članak 108.

(1) Primjerke zaštićenih divljih svojti koji se nedopušteno drže u zatočeništvu ili uzgajaju ili kojima se obavlja nedopuštena trgovina, oduzima nadležni inspektor uz izdavanje potvrde.

(2) Oduzeti primjerci iz stavka 1. ovoga članka se privremeno ili trajno zbrinjavaju kod ovlaštenih fizičkih ili pravnih osoba na trošak Ministarstva.

12. Nadoknada štete

Članak 119.

- (1) Oštećenik ima pravo na nadoknadu štete u visini stvarne štete koju nanesu životinje strogo zaštićenih divljih svojti ako je poduzeo propisane radnje i zahvate.
- (2) Oštećenik je dužan Ministarstvu ili vještaku kojega je ovlastio ministar prijaviti nastanak štetnog događaja bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka štete.
- (3) Oštećenik i vještak utvrđuju na mjestu štetnog događaja činjenice koje su značajne za ustanovljenje nastanka štete, uzročnika i visinu štete, o čemu vještak sastavlja zapisnik.
- (4) Ako oštećenik uredno prijavi štetu, a vještak ne obavi očevid u roku od tri dana od primitka prijave, oštećenik može u daljnjem roku od petnaest dana odštetni zahtjev uputiti Ministarstvu.
- (5) Radnje i zahvati iz članka 118. ovoga Zakona, način rada i postupanja vještaka u postupku utvrđivanja štete, te iznose nadoknade štete (cjenik), odnosno kriterije za izračun štete ministar će propisati pravilnikom.
- (6) Visina nadoknade štete utvrđuje se sporazumno između Ministarstva i oštećenika na temelju zapisnika o očevidu iz stavka 3. ovoga članka, a u slučaju spora o visini štete odlučuje sud.
- (7) Popis vještaka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

V. KORIŠTENJE PRIRODNIH DOBARA

Članak 124.

- (1) U postupku izrade dokumenata prostornog uređenja, Ministarstvo izdaje nositelju izrade plana uvjete i mjere zaštite prirode.
- (2) U postupku donošenja prostornih planova koji obuhvaćaju zaštićeno područje pribavlja se prethodna suglasnost Ministarstva.

Članak 125.

- (1) Planove gospodarenja prirodnim dobrima u zaštićenim područjima vlasnici ili nositelji prava donose uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (2) Ako Ministarstvo ne izda suglasnost u roku od trideset dana od dana podnošenja urednog zahtjeva smatrat će se da je suglasnost izdana.

2. Koncesije i koncesijska odobrenja

Koncesije

Članak 134.

- (1) Koncesijom se stječe pravo gospodarskog korištenja prirodnih dobara ili pravo obavljanja djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, te pravo na izgradnju i korištenje objekata i postrojenja potrebnih za obavljanje tih djelatnosti u zaštićenim područjima i speleološkim objektima na kojima je to dopušteno sukladno ovom Zakonu.
- (2) Na pitanja davanja koncesija koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se posebni propisi koji uređuju gospodarenje prirodnim dobrima.

Članak 135.

- (1) Koncesija se ne može dati u strogom rezervatu.
- (2) U nacionalnom parku, posebnom rezervatu, spomeniku prirode i speleološkom objektu koncesija se može dati na način propisan ovim Zakonom.
- (3) Koncesije na pomorskom dobru u nacionalnom parku i posebnom rezervatu mogu se dodijeliti sukladno prostornom planu zaštićenog područja.
- (4) U parku prirode, regionalnom parku, park-šumi, značajnom krajobrazu i spomeniku parkovne arhitekture koncesija se može dati prema posebnom propisu uz suglasnost Ministarstva. Suglasnost nije potrebna kad odluku o koncesiji donosi Vlada ili Sabor.
- (5) Javna ustanova za korištenje prirodnih dobara na zaštićenom području kojim upravlja ne mora imati koncesiju.
- (6) Vlada može svojom odlukom odrediti pojedina zaštićena područja, odnosno pojedine zaštićene prirodne vrijednosti u vlasništvu Republike Hrvatske ili pomorsko dobro, na kojima se ne može dati koncesija.

Članak 136.

- (1) Koncesija se dodjeljuje na temelju provedenoga javnog prikupljanja ponuda.
- (2) Odluka o javnom prikupljanju ponuda mora sadržavati i uvjete zaštite prirode koje utvrđuje Ministarstvo.
- (3) Uvjeti zaštite prirode sastavni su dio odluke o dodjeli koncesije i ugovora o koncesiji.
- (4) Koncesije se upisuju u Upisnik koji vodi Ministarstvo.

Članak 137.

- (1) Odlukom o koncesiji utvrđuje se osobito:
 - zaštićeno područje, odnosno speleološki objekt za koji se daje koncesija,
 - predviđeni opseg gospodarskog korištenja,
 - korisnici koncesije,
 - namjene za koje se koncesija dodjeljuje,
 - uvjeti zaštite prirode koje je koncesionar dužan provoditi,
 - vrijeme trajanja koncesije,
 - visina nadoknade ili osnovica za određivanje visine nadoknade.
- (2) Odluku o dodjeli koncesije donosi Ministarstvo:
 - za nacionalne parkove i posebne rezervate,
 - za parkove prirode ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
 - za speleološke objekte.
- (3) Za druga zaštićena područja odluku o dodjeli koncesije donosi nadležno tijelo županije ili Grada Zagreba uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 138.

- (1) Na osnovi odluke o koncesiji davatelj koncesije i koncesionar sklapaju ugovor o koncesiji.
- (2) Ugovorom o koncesiji, u skladu s odlukom o koncesiji, utvrđuju se:
 - namjene za koje se dodjeljuje koncesija,
 - uvjeti zaštite prirode i drugi uvjeti kojima u toku korištenja koncesije mora udovoljavati koncesionar,
 - visina nadoknade za koncesiju,
 - uvjeti i način plaćanja nadoknade,

- jamstva koncesionara,
- način uređivanja odnosa između koncesionara i javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem na kojem je koncesija izdana,
- način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija dodjeljuje,
- druga prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije.

(3) Visina nadoknade za koncesiju utvrđuje se ovisno o namjeni, opsegu i visini potrebnih ulaganja, pogodnostima i materijalnim učincima koji se postižu koncesijom, ograničenjima kojima je podvrgnut koncesionar propisanim uvjetima zaštite prirode, te drugim mjerilima i tržišnim uvjetima koje utvrđuje davatelj koncesije.

(4) Davatelj koncesije može odlučiti da se koncesijska nadoknada plaća u manjem iznosu od iznosa koji se utvrdi sukladno stavku 3. ovoga članka, ako se koncesija dodjeljuje u cilju poboljšanja rada javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem, ili ako se dodjelom koncesije osigurava primjerenija zaštita zaštićenog područja ili speleološkog objekta.

Članak 139.

(1) Prava i obveze koncesionara iz ugovora o koncesiji mogu se prenijeti na drugu osobu uz suglasnost davatelja koncesije.

(2) Važenje koncesije iz stavka 1. ovoga članka prestaje ako nasljednici odnosno pravni sljednici, u roku od šest mjeseci od dana smrti ovlaštenika odnosno prestanka pravne osobe, ne zatraže da davatelj koncesije potvrdi tu koncesiju.

(3) Ako davatelj koncesije ne potvrdi koncesiju, koncesija se oduzima.

(4) Nasljednik i sljednik pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka prilažu dokaze da ispunjavaju uvjete za stupanje na mjesto ovlaštenika koncesije.

Članak 140.

(1) Ugovor o koncesiji prestaje važiti:

- istekom vremena na koji je koncesija dodijeljena,
- smrću koncesionara odnosno prestanka pravne osobe ako se prava i obveze iz ugovora o koncesiji ne prenesu na određenog nasljednika, odnosno pravnog sljednika,
- ako je koncesionaru pravomoćnom odlukom suda ili nadležnog tijela uprave trajno zabranjeno obavljanje djelatnosti za koju je koncesija dodijeljena,
- ako nastanu razlozi, promjenom režima zaštite područja na kojem je izdana koncesija, koji sprječavaju dodjeljivanje, odnosno korištenje koncesije na tom području,
- sporazumnim raskidom ugovora o koncesiji.

(2) U slučaju spora o prestanku važenja ugovora o koncesiji iz razloga utvrđenih stavkom 1. ovoga članka odlučuje sud.

(3) U slučaju prestanka koncesije iz razloga utvrđenih stavkom 1. ovoga članka koncesionar nema pravo na nadoknadu zbog raskida ugovora.

Članak 141.

(1) Ugovor o koncesiji može se raskinuti prije isteka vremena na koji je koncesija dodijeljena:

- ako koncesionar nije u roku započeo, odnosno dovršio radove koje je trebao izvesti u skladu s ugovorom o koncesiji,
- ako koncesionar neuredno plaća nadoknadu za koncesiju,

- ako koncesionar prestane kontinuirano obavljati djelatnost za koju je koncesija dodijeljena, a prava i obveze iz koncesije ne preuzme novi korisnik na način propisan ovim Zakonom, po isteku roka od šest mjeseci od dana kada je utvrđen prestanak obavljanja te djelatnosti,
 - ako koncesionar ne koristi koncesiju na način utvrđen uvjetima zaštite prirode, zbog čega nastane opasnost za zaštićeno područje, odnosno speleološki objekt, a u roku koji odredi Ministarstvo ne uspostavi prijašnje stanje ili ne provede kompenzacijske uvjete.
- (2) Ako se u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ne postigne sporazum o raskidu ugovora, o koncesiji odlučuje sud.
- (3) Koncesionar s kojim je raskinut ugovor o koncesiji zbog razloga utvrđenih stavkom 1. ovoga članka nema pravo na nadoknadu zbog raskida ugovora.

Članak 144.

Nadoknadu za koncesiju koju daje Hrvatski sabor, Vlada ili Ministarstvo plaća se u korist državnog proračuna, a ugovoreni iznos nadoknade za koncesiju koju daje nadležno županijsko tijelo ili nadležno tijelo Grada Zagreba uplaćuje se u korist proračuna županije, odnosno Grada Zagreba.

Članak 145.

- (1) Koncesija na zaštićenom području ili speleološkom objektu daje se sukladno ovom Zakonu na rok od četiri do trideset godina.
- (2) Žalba na odluku o koncesiji koju je dodijelio Sabor, Vlada ili Ministarstvo nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.
- (3) Žalba na odluku o koncesiji koju je dodijelilo nadležno županijsko tijelo ili nadležno tijelo Grada Zagreba podnosi se nadležnom tijelu državne uprave sukladno posebnom propisu.

3. Obavljanje stručnih poslova zaštite prirode

Članak 160.

- (1) Stručni rad Zavoda vodi stručni voditelj Zavoda čija se prava, dužnosti i odgovornosti, te uvjeti koje mora ispunjavati, utvrđuju aktom o osnivanju i statutom ustanove.
- (2) Za stručnog voditelja Zavoda može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu prirodoslovnog usmjerenja i najmanje pet godine radnog iskustva u struci, te druge uvjete propisane statutom Zavoda.
- (3) Djelokrug, ovlaštenje i odgovornosti te postupak imenovanja i razrješenja stručnog voditelja Zavoda uređuju se statutom Zavoda.

XI. FINANCIRANJE ZAŠTITE PRIRODE

Članak 172.

- (1) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za zaštitu prirodnih vrijednosti od međunarodnog i državnog značenja, kao i onih prirodnih vrijednosti za koje to utvrdi Ministarstvo, za novčane i druge poticaje propisane ovim Zakonom, za nadoknade šteta nanesenih od zaštićenih životinja, za ostvarenje prava prvokupa Republike

Hrvatske, za nadoknade vlasnicima i nositeljima prava na nekretninama za ograničenja kojima su podvrgnuti u zaštićenim prirodnim vrijednostima koje su od međunarodnog i državnog značenja, te za druge namjene utvrđene ovim Zakonom.

(2) U proračunu županije, Grada Zagreba, gradova i općina osiguravaju se sredstva za zaštitu prirodnih vrijednosti koje proglašava županija, odnosno Grad Zagreb, za novčane i druge poticaje propisane ovim Zakonom, te za ostvarenje prava prvokupa i nadoknade vlasnicima i nositeljima prava na nekretninama za ograničenja kojima su podvrgnuti u tim zaštićenim prirodnim vrijednostima.

(3) Sredstva za financiranje zaštite prirode osiguravaju se korištenjem prirodnih dobara i zaštićenih prirodnih vrijednosti, ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije određeno, nadoknadama od koncesijskih odobrenja i iz drugih izvora utvrđenih zakonom ili propisima donesenim na temelju zakona.

XII. NADZOR

2. Neposredni nadzor u zaštićenim područjima

Glavni nadzornik, nadzornici i čuvari prirode

Članak 174.

(1) Neposredni nadzor u zaštićenim područjima obavljaju glavni nadzornik i nadzornici javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem.

(2) Glavnog nadzornika i nadzornika imenuje upravno vijeće javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem.

(3) Za glavnog nadzornika može se imenovati osoba koja ima višu ili visoku stručnu spremu prirodoslovnog usmjerenja, tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit, a za nadzornika osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu, jednu godinu radnog iskustva u struci i položen stručni ispit.

(4) Glavni nadzornik i nadzornik dokazuju svoj službeni status službenom iskaznicom.

(5) Glavni nadzornik i nadzornik za vrijeme obavljanja službe nose službenu odoru, znak zaštite prirode i znak zaštićenog područja koji nadziru.

(6) Sadržaj stručnog ispita za glavnog nadzornika i nadzornika, način polaganja, sadržaj, oblik i način izdavanja službene iskaznice te izgled odore, ministar će propisati pravilnikom.

Članak 177.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavlja inspekcija zaštite prirode u Ministarstvu.

(2) Inspekcijski nadzor provodi viši inspektor zaštite prirode i inspektori zaštite prirode.

(3) Inspekcijski nadzor mogu obavljati i drugi državni službenici Ministarstva na temelju posebnog ovlaštenja ministra.

(4) Viši inspektor zaštite prirode i inspektor zaštite prirode u provedbi inspekcijskog nadzora dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i značkom.

(5) Sadržaj, oblik i način izdavanja službene iskaznice i značke ministar će propisati pravilnikom.

Članak 178.

(1) Za višeg inspektora zaštite prirode može se postaviti osoba koja ima visoku stručnu spremu iz područja prirodnih znanosti s najmanje pet godina radnog staža u struci i tri godine radnog iskustva na poslovima inspekcije zaštite prirode, te položen državni stručni ispit za inspektora zaštite prirode.

(2) Za inspektora zaštite prirode može se postaviti osoba koja ima visoku stručnu spremu iz područja prirodnih znanosti s najmanje tri godine radnog staža u struci, te položen državni stručni ispit za inspektora zaštite prirode.

(3) Pored uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka viši inspektor zaštite prirode i inspektor zaštite prirode moraju ispunjavati i uvjete određene propisima kojima se uređuju položaj, prava i obveze državnih službenika.

Članak 187.

(1) Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, izdat će prekršajni nalog prema posebnom zakonu, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

(2) Prekršajni nalog iz stavka 1. ovoga članka inspektor može izdati za prekršaj koji je učinjen prvi put i ako ocijeni neposrednim opažanjem da za taj prekršaj, s obzirom na sve relevantne okolnosti, odgovara kazna u najnižem zapriječenom iznosu.

(3) U izreci rješenja prekršajnog naloga navodi se uputa da se globa, novčana kazna, šteta ili troškovi trebaju platiti u roku od osam dana, ili da se u slučajevima propisanim posebnim zakonom, mogu platiti odmah na mjestu počinjenja prekršaja ili obavljenog nadzora.

(4) Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo, dužan je podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu.

Članak 188.

(1) Kad postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga inspektor može globu, novčanu kaznu, štetu ili troškove naplatiti od počinitelja prekršaja odmah, bez prekršajnog naloga, ali uz potvrdu.

(2) Na mjestu počinjenja prekršaja, odnosno na mjestu inspekcijskog nadzora, naplaćuje se cjelokupan iznos globe ili novčane kazne, zajedno s eventualnom štetom i troškovima.

(3) Ako počinitelj prekršaja ne pristane platiti globu, novčanu kaznu, štetu ili troškove na mjestu izvršenja prekršaja, odnosno mjestu inspekcijskog nadzora, izdat će mu se prekršajni nalog s uputom da plaćanje može izvršiti u roku od osam dana od dana kad je počinio prekršaj.

XIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 193.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– obavi zahvat i radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području (članak 59.),

– obavi zahvat i radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na međunarodnom ekološki značajnom području (članak 60. stavak 4.),

– istrijebi zavičajnu divlju svojtu (članak 85. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 194.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– provede zahvat za koji nije pribavljena ocjena prihvatljivosti za prirodu ili protivno pribavljenoj ocjeni (članak 36.),

– postupi suprotno mjerama zaštite, očuvanja, unaprjeđenja i korištenja zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti propisanih Pravilnikom o unutarnjem redu (članak 71.),

– uvodi stranu divlju svojtu u prirodu na području Republike Hrvatske (članak 91.),

– ponovno uvodi nestale divlje svojte u prirodu na područje Republike Hrvatske bez dopuštenja Ministarstva, (članak 93.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 195.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna do 200.000,00kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– obavlja u strogom rezervatu radnje koje nisu dopuštene (članak 10.),

– obavlja nedopuštenu gospodarsku uporabu prirodnih dobara ili drugu nedopuštenu djelatnost u nacionalnom parku (članak 11.),

– obavlja nedopuštene zahvate i radnje koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen posebni rezervat (članak 12. stavak 3.),

– obavlja djelatnosti kojima se ugrožavaju bitne značajke i uloga parka prirode, ili obavlja gospodarske djelatnosti i korištenje prirodnih dobara bez ishođenja uvjeta zaštite prirode (članak 13.),

– obavlja djelatnost kojom se ugrožava bitno značenje i uloga regionalnog parka ili obavlja gospodarske djelatnosti i korištenje prirodnih dobara bez ishođenja uvjeta zaštite prirode (članak 14. stavak 2.),

– na spomeniku prirode ili njegovoj neposrednoj blizini obavlja radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti (članak 15. stavak 3.),

– obavlja radnje i djelatnosti koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen značajni krajobraz (članak 16. stavak 2.),

– obavlja radnje i djelatnosti kojima nije svrha održavanje ili uređenje park-šume (članak 17. stavak 2),

– obavlja zahvate i radnje kojima se mijenjaju ili narušavaju vrijednosti radi kojih je zaštićen spomenik parkovne arhitekture (članak 18. stavak 2.),

– bez valjana razloga uništava minerale, sigovine ili fosile (članak 20. stavak 4.),

– ne štiti zavičajne udomaćene svojte na propisan način (članak 28.),

– organizira vožnje vozilima na motorni pogon izvan naselja, svih vrsta cesta, poljskih putova, uređenih staza i poligona za vožnju bez dopuštenja Ministarstva (članak 32.),

– stavlja na tržište i primjenjuje sredstva za zaštitu bilja i mineralna gnojiva na nedopušten način (članak 34.),

– po završetku zahvata ne uspostavi ili približi stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata (članak 35. stavak 2.),

– ne provede kompenzacijski uvjet na propisan način (članak 37. i 39.),

- kao nositelj zahvata ili korisnik prirodnih dobara bez odgađanja ne otkloni štetne posljedice (članak 40.),
- koristi i gospodari šumama suprotno načelima održivog razvitka i načelima certifikacije šuma (članak 42. stavak 2. i 3.),
- obavlja pošumljavanje tamo gdje nije opravdano i na način koji ugrožava ugroženi nešumski i rijetki stanišni tip (članak 43.),
- koristi kemijska sredstva za zaštitu bilja u šumama bez dopuštenja (članak 44.),
- ne osigura stalan postotak zrelih, starih i suhih stabala prema uvjetima zaštite prirode (članak 45. stavak 1.),
- ne ostavlja neposječene površine utvrđene šumskogospodarskim osnovama, odnosno uvjetima zaštite prirode (članak 45. stavak 3.),
- ne gospodari na način da u najvećoj mjeri očuva šumske čistine i šumske rubove (članak 45. stavak 4.),
- ne gospodari na način da osigurava produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća (članak 45. stavak 5.),
- oštećuje, uništava ili odnosi sigovine i podzemni živi svijet speleološkog objekta (članak 48. stavak 1.),
- mijenja stanišne uvjete u speleološkom objektu bacanjem smeća ili biološkog otpada, loženjem vatre ili na drugi način (članak 48. stavak 1.),
- poduzme aktivnosti ili radnje u speleološkom objektu bez prethodnog dopuštenja Ministarstva (članak 48. stavak 2.),
- ugrožava ili oštećuje speleološki objekt ili na drugi način sprječava njegovo korištenje (članak 49. stavak 1.),
- pregrađuje vodotoke, isušuje, zatrpava izvore, bare i dr., te time ugrožava prirodne vrijednosti i biološku raznolikost (članak 51. stavak 1.),
- gospodari travnjacima na nedopušteni način (članak 54.),
- ne očuva rubne dijelove oranica kao staništa (članak 55. stavak 1.),
- ne provodi propisane mjere za očuvanje stanišnih tipova u povoljnom stanju (članak 56. stavak 1.),
- za dopušteni zahvat ne provede odgovarajuće kompenzacijske ili druge predviđene mjere (članak 59.),
- uznemirava, hvata, ozljeđuje divlje životinje, smanjuje brojnost populacije divlje svojte, uništava ili oštećuje njezino stanište bez opravdanog razloga (članak 85. stavak 2.),
- ne provodi mjere, metode i tehnička sredstva koje najmanje ometaju divlje svojte ili staništa njihovih populacija (članak 86. stavak 1.),
- ne provodi propisane mjere zaštite i ne održava prijelaze za divlje životinje (članak 87. stavak 3.),
- izvodi stupove i tehničke komponente srednjonaponskih vodova na nedopušten način (članak 88.),
- sakuplja biljke, gljive i njihove dijelove, te hvata i ubija životinje u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa bez ishođenja dopuštenja Ministarstva i drugih propisanih uvjeta (članak 89.),
- obavlja istraživanja bez dopuštenja nadležnog tijela i/ili ne dostavi rezultate istraživanja nadležnom tijelu (članak 90.),
- koristi zaštićene divlje svojte suprotno propisanim uvjetima (članak 94.),
- upotrebljuje sredstva hvatanja i ubijanja zaštićenih životinja te sredstva koja mogu prouzročiti lokalno nestajanje ili ozbiljno uznemiravanje populacije vrsta (članak 95.),
- trguje samoniklim strogo zaštićenim biljkama i gljivama (članak 97. stavak 2.),

- namjerno hvata, drži i ubija strogo zaštićene životinje, oštećuje ili uništava njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, te područja razmnožavanja i odmaranja, uznemiruje ih u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih i hibernacije, te namjerno uništava ili uzima jaja iz prirode ili drži prazna jaja (članak 97. stavak 3. podstavak 1., 2., 3., i 4.),
 - prikriva, drži, uzgaja, trguje, otuđuje ili na bilo koji način pribavlja zaštićene biljke, gljive i životinje, kao i preparira strogo zaštićene životinje (članak 97. stavak 3. podstavak 5.),
 - postupa suprotno propisu u odnosu na samonikle biljke, gljive i životinje koje se nalaze u strogom rezervatu, nacionalnom parku i posebnom rezervatu, te na životinje u podzemlju (članak 97. stavak 4.),
 - drži u zatočeništvu, uzgaja, prodaje i kupuje zaštićene divlje svojte suprotno propisanim uvjetima (članak 99.),
 - izvozi ili uvozi strogo zaštićene biljke, gljive i životinje bez dopuštenja Ministarstva (članak 99. stavak 2.),
 - obavlja iznos, unos, izvoz, uvoz, unos s mora i provoz biljaka, gljiva i životinja koje su zaštićene temeljem ovoga Zakona ili međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, njihovih dijelova ili derivata bez dopuštenja i suprotno uvjetima propisanim Zakonom i provedbenim propisom (članak 101., 102. i 103.),
 - obavlja trgovinu suprotno propisanim uvjetima (članak 107.),
 - ne dostavi ponudu za prodaju nekretnine po pravu prvokupa na način propisan Zakonom (članak 112. stavak 1. i 2.),
 - proda nekretninu koja se nalazi na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti drugoj osobi po cijeni koja je niža od cijene navedene u ponudi ovlaštenicima prava prvokupa (članak 112. stavak 4.),
 - koristi prirodna dobra na nedopušten način i sa štetnim posljedicama (članak 122.),
 - donese plan gospodarenja prirodnim dobrima bez suglasnosti Ministarstva (članak 122.),
 - obavlja radnje i zahvate na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti bez dopuštenja ili suprotno utvrđenim uvjetima zaštite prirode (članak 127.),
 - ne provodi uvjete zaštite prirode utvrđene odlukom ili ugovorom o koncesiji (članak 137. stavak 1. podstavak 5. i članak 138. stavak 2. podstavak 2.),
 - ne poduzme sve mjere i radnje na sprječavanju nastalih promjena i oštećenja (članak 143. stavak 1.),
 - obavlja djelatnost bez koncesijskog odobrenja na zaštićenom području (članak 146. stavak 1.),
 - stavlja u promet minerale, sigovine i fosile bez dopuštenja (članak 148. stavak 3.),
 - izvozi minerale, sigovine ili fosile koji su proglašeni zaštićenim prirodnim vrijednostima (članak 150. stavak 2.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 196.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 kuna do 25.000,00kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- ne provodi mjere zaštite propisane Zakonom dok je prirodna vrijednost pod preventivnom zaštitom (članak 26.),
 - ne dopusti obilazak i pregled prirodnina (članak 31.),
 - ne prijavi otkriće speleološkog objekta ili njegovog dijela u propisanom roku (članak 47. stavak 3.),
 - obavlja istraživanja bez suglasnosti Ministarstva ili (članak 67.),

- ne postupa sukladno planu upravljanja za zaštićeno područje (članak 80. stavak 4. i članak 81.),
 - bez opravdanog razloga hvata, ozljeđuje ili ubija divlje životinje (članak 85. stavak 2.),
 - bez opravdanog razloga uklanja divlje svojte (biljke i gljive) iz njihovih staništa, smanjuje njihove populacije ili ih uništava (članak 85. stavak 2.),
 - bere, skuplja, uništava, siječe ili iskopava samonikle strogo zaštićene biljke ili gljive (članak 97. stavak 1.),
 - drži strogo zaštićene biljke i gljive (članak 97. stavak 2.),
 - obavlja istraživanja strogo zaštićenih svojti bez dopuštenja Ministarstva (članak 100. stavak 1.),
 - drži u zatočeništvu u neprikladnim uvjetima i bez odgovarajuće skrbi, odnosno suprotno propisanim uvjetima životinje divljih svojti (članak 104. stavak 1.),
 - prikazuje u zoološkim vrtovima, akvarijima, terarijima ili sličnim prostorima životinje zavičajnih ili stranih divljih svojti bez dopuštenja Ministarstva (članak 105. stavak 1.),
 - uzgaja zavičajne i strane divlje svojte bez dopuštenja odnosno suglasnosti Ministarstva (članak 106. stavak 1. i 2.),
 - uzgojene životinje divljih svojti ne obilježi na propisani način (članak 106. stavak 3.),
 - ne osigura da uzgojena životinja ne pobjegne u prirodu i prouzroči štetu (članak 106. stavak 4.),
 - obavlja djelatnosti na mjestu nalaza koje mogu dovesti do uništenja ili oštećivanja nalaza minerala, sigovina ili fosila (članak 111. stavak 3.),
 - istražuje nalazišta minerala, sigovina i fosila bez dopuštenja (članak 111. stavak 5.),
 - organizira posjećivanje i razgledavanje zaštićene prirodne vrijednosti suprotno zabrani ili ograničenjima (članak 128.),
 - ne dopušta pristup zaštićenoj prirodnoj vrijednosti prema propisanim uvjetima (članak 129. stavak 1.),
 - obavlja skrb odnosno zaštitu nad prirodnom vrijednosti u zaštićenom području bez ugovora ili protivno uvjetima iz ugovora (članak 131. i 132.),
 - pri uzimanju minerala, sigovina i fosila koristi strojeve ili druga nedopuštena sredstva (članak 149. stavak 1.),
 - ne omogući sudjelovanje javnosti tijekom izrade propisa odnosno akata o proglašavanju zaštićenih prirodnih vrijednosti, dokumenta prostornog uređenja, planova upravljanja i korištenja zaštićenim područjima i prirodnim dobrima (članak 166.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 197.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- istražuje i posjećuje strogi rezervat bez dopuštenja Ministarstva (članak 10. stavak 2.),
 - ne dostavi Ministarstvu izvješće o rezultatima istraživanja (članak 67. stavak 2.),
 - skuplja biljke, gljive i njihove dijelove, te hvata ili ubija životinje u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa bez suglasnosti vlasnika i nositelja prava (članak 89. stavak 2.),

- skuplja biljke, gljive i njihove dijelove, te hvata ili ubija životinje radi znanstvenoistraživačkog rada i iznošenja iz Republike Hrvatske bez dopuštenja Ministarstva (članak 90. stavak 4.),
 - ne prijavi Ministarstvu i veterinarskoj službi mrtve, bolesne ili ozlijeđene strogo zaštićene divlje svojte (članak 99. stavak 3.),
 - ne dostavi Ministarstvu i Zavodu podatke u propisanom roku o rezultatima istraživanja (članak 100. stavak 2.),
 - ne prijavi uvoz ili izvoz životinje, gljive ili biljke nadležnoj carinskoj službi (članak 102.),
 - ne izvijesti u propisanom roku Ministarstvo o stjecanju vlasništva nad zaštićenim životinjama (članak 104. stavak 2.),
 - ne izda novom vlasniku potvrdu o podrijetlu životinje i račun (članak 107. stavak 3.),
 - ne štiti i ne čuva minerale, sigovine i fosile na propisan način (članak 109. stavak 2. i 3.),
 - ne prijavi Ministarstvu u propisanom roku pronalazak minerala, sigovina i fosila ili ne poduzme nužne mjere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe (članak 111. stavak 1.),
 - ne omogući istraživanje nalazišta minerala, sigovina i fosila u skladu s rješenjem Ministarstva (članak 111. stavak 4.),
 - uzima iz prirode minerale, sigovine i fosile za namjene koje nisu utvrđene ovim Zakonom (članak 148. stavak 2.),
 - uzima minerale, sigovine i fosile iz prirode radi stavljanja u promet bez dopuštenja Ministarstva (članak 148. stavak 3.),
 - ne posjeduje dokaze o podrijetlu minerala, sigovina i fosila, odnosno o dopuštenju za uzimanje iz prirode (članak 148. stavak 4.),
 - ne vodi evidenciju o stavljanju u promet minerala, sigovina i fosila na propisan način (članak 148. stavak 5.),
 - izvozi minerale, sigovine i fosile bez dopuštenja Ministarstva (članak 150. stavak 1.),
 - koristi znak zaštite prirode suprotno propisanom načinu (članak 168., stavak 2.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 198.

Novčanom kaznom od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

- vozi i/ili parkira vozilo na motorni pogon izvan naselja, svih vrsta cesta, poljskih putova i uređenih staza za vožnju (članak 32.),
- postupi suprotno Pravilniku o unutarnjem redu, a pri tome ne nastane šteta (članak 71.),
- ne uruči kupcu dokaz o podrijetlu minerala, sigovina ili fosila, ili o dopuštenju za uzimanje iz prirode (članak 148. stavak 4.).